

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG D.D. 11 JUNI 2024

Vergaderzaal 1

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
Raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)

Portefeuillehouders: wethouder R. van der Linden, wethouder T. de Jonge

De voorzitter: Beste mensen, het is zeven uur. Ik wil graag starten. Als iedereen stil kan zijn. Ik ga beginnen. Beste mensen, welkom bij het vragenhalfuurtje van dinsdagavond 11 juni. Welkom aan iedereen die op welke manier dan ook meeluistert of hier aanwezig is. Vorige week hadden we eigenlijk te veel vragen voor een halfuurtje. En deze week hebben we er maar twee. We gaan toch gelijk maar naar het eerste onderwerp. En dat is een vraag die komt van de Fractie van Waardhuizen. En die gaat over gasketels in huurwoningen. De heer Stam kan de vraag toelichten, denk ik. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Zaterdag is er een artikel gepubliceerd waar het volgende is te lezen. "Huurlers krijgen nog massaal nieuwe gasketels om hun huis te verwarmen. Negen van de tien keer kiezen de woningcorporaties bij vervanging van de ketel opnieuw voor gas." De vragen die wij daarbij hebben is, heeft de wethouders c.q. het college ook kennis genomen van dit artikel? Twee, kan het college aangeven hoe dit in onze stad verloopt? En drie, wat vindt het college hiervan en welke invloed heeft of kan het college nemen om hier beter zicht op te hebben of te krijgen? En is het college bereid hier, waar nodig, actie op te ondernemen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Stam. Kort en krachtig. Wie van het college mag ik het woord geven? Mevrouw De Jonge.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Net als de steller van de vragen vinden wij het natuurlijk ook erg vervelend als je midden in een energietransitie zit dat er dit soort berichten in de media komen. Want dit is inderdaad niet waar je met elkaar vol op aan het inzetten bent. Tegelijkertijd moeten wij ook als gemeente erkennen dat woningcorporaties autonome organisaties zijn die zelf planningen maken, beslissingen maken en op hun manier met de woning omgaan. Ik kan in dit geval over de Dordtse situatie zeggen dat wij met de woningcorporaties goed in gesprek zijn. Sowieso maken we elk jaar de PALT-afspraken, waarin verduurzaming ook echt een serieuze paragraaf is, waarin we afspraken met hen hebben.

En dat hebben we ook nog eens apart in een intentieovereenkomst met ze vastgelegd, dat ze echt inzetten op het verduurzamen van de woningen. Allereerst om te beginnen met de slechtere energielabels. En dat we ook samen met hen op pad gaan om de overgang naar andere warmtebronnen, zoals het warmtenet of waar het van toepassing elektrificatie is, samen te doen. Daar zitten we echt in een goede samenwerking. En daar zijn ze ook echt actief mee. Voorbeelden in de stad kunt u zien. In Sterrenburg heeft Trivire aardig wat appartementen van het gas af weten te halen en al op het warmtenet aangesloten. We houden hier uiteraard goed contact met de woningcorporaties over. Maar nogmaals, wij hebben als gemeenten niet alles in de hand. En wij weten ook niet van alle woningen waar ze precies aan het vervangen zijn en hoe dat in hun plannen zit, voor de korte en lange termijn. Maar we hebben in ieder geval een goed gesprek over hoe hun bijdragen aan de totale energietransitie.

De voorzitter: Mijnheer Stam, voldoende antwoord op uw vraag? Ja. Dank u wel. Dan gaan we naar de tweede vraag. En die gaat over het hardrijden van scooters en brommers door voetgangersgebieden. En dat is een vraag van de VVD. En de heer Kuhlmann gaat hem nog toelichten. Gaat uw gang, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u wel, voorzitter. Afgelopen dagen was het weer raak. Scheurende brommers en scooters die het winkelend publiek in de Voorstraat en andere voetgangersgebieden van hun sokken rijden. Je houdt je hart vast als je ziet dat dit soort racers rakelings langs kinderen scheren, die Bij mooi weer lekker bij Kindercafé Kat in 't Bakkie buiten zitten te krijten. En ze komen ermee weg. De pakkans is veel te laag. Er worden nauwelijks boetes uitgedeeld, terwijl de oplossing voor dit probleem zo eenvoudig is. Namelijk de bestaande camera's in voetgangersgebieden gebruiken om niet alleen de kentekens van auto's en motoren te registreren, maar ook die van brommers en scooters. En dat doen ze in Delft al acht jaar. De camera ziet het verschil tussen iemand die stapvoets met zijn brommer of scooter voorbijkomt, wat is toegestaan, of iemand die te hard rijdt in het voetgangersgebied. Daarom, voorzitter, de vragen. Waarom kiest de wethouder ervoor om de Dordtse camera's blind te houden, terwijl de Delftse camera's wel boetes uitdelen aan scooters en brommers die door voetgangersgebied scheuren? En hetzelfde geldt voor hardrijders in 30-kilometerstraten. Die hebben in Dordrecht vrij spel, terwijl in Amsterdam sinds kort flitspalen staan in 30-kilometerstraten. Is de wethouder het met ons eens dat ook in Dordrecht zo snel mogelijk flitspalen moeten komen voor 30-kilometerstraten waar veel te hard wordt gereden?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. En ik denk een vraag voor de heer Van der Linden. Gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Dat klopt. Dank u wel. Het klopt, in Delft is het autoluwe gebied niet alleen niet toegankelijk voor auto's, maar er wordt ook gehandhaafd op het binnenrijden van onder andere brommers en scooters. En dat we dat niet doen in Dordrecht komt omdat we bij het vervangen van de pollers, een aantal jaren geleden, hebben besloten dat beleidsarm te doen. Technisch omzetten, maar er geen nieuw beleidskader omheen te plaatsen. Bijvoorbeeld niet op brommers of scooters te handhaven.

Als we dat wel zouden willen doen, wat natuurlijk in principe zou kunnen, ik weet niet precies of de camera's veel verschillen tussen Delft en Dordt, maar in principe zou je dat kunnen regelen. Maar dan moet je wel een aantal stappen nemen. Onder andere moet je toestemming krijgen van het Parket Central Verwerking van het OM. Je moet de techniek wat aanpassen. En je moet ook een aantal dingen organiseren rond de bemensing. Voor de duidelijkheid, het gaat dan om toegang en niet om snelheidshandhaving. Want met deze camera's mag je geen snelheid handhaven. Je mag alleen de toegang controleren. Ik herken wel wat u zegt. De irritatie die er is, en natuurlijk wisselt het per dag, over door het winkelpubliek heen scheurende fietsers en/of brommers en scooters. Daar wordt wel op gehandhaafd. Vandaag zijn nog enkele tientallen mensen geverbaliseerd. Dat is hartstikke mooi. Maar dat doe je met handhaving. Tot zover even het antwoord op de eerste vraag. De tweede vraag, 30 kilometer camera's. Ja, graag. Punt. En waarom doen we het niet? Dat doen we niet omdat, en dat weet u, in Amsterdam op dit moment sprake is van een pilot van het OM. Het OM is vrij consistent geweest, de afgelopen jaren, in zijn opvatting dat met camera's handhaven in 30-kilometergebieden, überhaupt handhaven in 30-kilometergebieden ingewikkeld en lastig is. Je ziet natuurlijk toch wel dat de G40 en bijna alle andere grotere gemeentes die dit soort beleid nodig hebben het heel graag zouden zien. Amsterdam is, zoals u weet, vrijwel geheel 30-kilometergebied geworden. En het OM doet nu mee aan een proef. En ik neem aan dat die proef succesvol zal zijn. En ik neem aan dat elke wethouder in een G40-stad meteen zal zeggen, doe mij ook een set, want dat kun je gewoon goed gebruiken. U weet ook dat we intussen wel in het rijtje staan voor de inzet van de FlexFlitsers. Daar is eind '22 een besluit over genomen, dat er vijftig rondgaan door het land, waar wij er ook één zullen krijgen. Tot zover even. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuhlmann heeft nog een vervolgvraag.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Korte vervolgvraag.

De heer Kuhlmann: Ik hoorde voor wat betreft de camera's voor de scooters, de wethouder, een aantal stappen nemen. Volgens mij zijn dat stappen die goed te nemen zijn. Mijn vervolgvraag aan de wethouder wat dat betreft is, gaan we dat ook daadwerkelijk doen? En voor wat betreft de hardrijders in 30-kilometerstraten. Ik begrijp wat de wethouder zegt. Maar kunnen we dan elk geval de lasergun ook gebruiken in Dordrecht? Want die hebben ze natuurlijk wel ook in 30-kilometerstraten.

De voorzitter: De wethouder nog even.

De heer Van der Linden: Dank. Dat kan. En dat gebeurt volgens mij ook. Maar dan zou u bij de portefeuillehouder moeten zijn die over de laserguns gaat. En wat betreft de vraag de bewaking op toegang te verruimen. Dat is een beleidsvraag. En daar gaat u over als raad. En ik zou best die toezegging willen doen hoor. Ik vind hem hartstikke mooi. Maar het lijkt me meer iets wat u als raad eerst wel moet vinden. Anders vind ik het een beetje ingewikkeld.

De voorzitter: Volgens mij kunt u daar op een ander moment op terugkomen. Dat gaan we niet doen.

De heer Kuhlmann: Een motie, zou dat helpen? Is dat hem?

De voorzitter: Maar dat is aan u om te bepalen. Ik zie de heer Portier, nog een korte vervolgvraag.

De heer Portier: Voorzitter, ik hoorde de wethouder spreken over beleidsarme overgang van geen pollers voor het autoluwe gebied naar camera's. Maar we hebben het natuurlijk ook over het voetgangersgebied, waar je sowieso niet in mag rijden. En de fietsers die daar ten onrechte rijden als de winkels open zijn, daar kun je weinig aan doen, want die hebben geen nummerbord. Maar alle brommers en scooters die daar rijden, die zou je natuurlijk wel op die manier kunnen pakken.

De voorzitter: De wethouder nog kort.

De heer Van der Linden: Misschien wel heel lang. Ik weet het niet. Ik ga het kort houden. En nogmaals, vanmiddag is er een verbaliseringsactie geweest, daar haal je gewoon met iemand die er staat en die kan ook fietsers pakken zeggen, dat mag niet. Dat weet je best. Hier is een boete. Gefeliciteerd. En dat lijkt mij een geweldige middag. Met camera's kan het natuurlijk ook. Voorzitter, wilt u de orde handhaven? Dank u. Met camera's kan het natuurlijk ook. Als je dan het voetgangersgebied hebt, de binnenstad kunnen we makkelijk met de oude pollerlocaties binnen- en buitenrijden handhaven. Als je puur op het voetgangersgebied, waar je loopt in de Voorstraat, op het Statenplein, enzovoorts, alle ingangen wil bewaken met een camera, dat is een enorme investering. Wacht even, de camera's staan niet overal. En dat is een investering. En die wil ik graag doen. Maar daar gaat u als raad toch wel ja of nee tegen zeggen, na alle afwegingen. Ik zou zeggen, in het voetgangersgebied, het winkelend publiek, kun je het beste met handhaving werken. En de vraag die in derde termijn gesteld is, kun je ook de camera's gebruiken om de toegang te bewaken, ook voor scooters? In beginsel zou dat mogelijk moeten zijn. Dat is een lang proces. En ik meen in 2016, '17 is besloten dat we dat beleidsarm gaan doen. Mocht de raad een andere opvatting hebben, dan hoor ik dat graag.

De voorzitter: Dank u wel. En daar kan de raad mee aan de slag. We hebben de twee vragen gehad. Ik sluit het vragenhalfuurtje. Fijne vergaderavond allemaal.

3. Vaststellen Prognose Grondbedrijf 2024 - Raadsvoorstel

4. Vaststellen van de Nota Grondbedrijf 2024 - Raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Van der Spoel
Raadsgriffier: Mevrouw Vermeulen
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Mevr. Boom-Vos (VVD)
Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. Hartmeijer (SP)

Mevr. Van Herwijnen (Partij voor de Dieren)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Mevr. Nieuwland-van den Bosse (ChristenUnie/SGP)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Wringer (Beter Voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder T. de Jonge

Overige aanwezigen: dhr. Knapen, dhr. Nap

De voorzitter: Een hele goedenavond. We zijn hier vanavond bijeen voor een technische sessie over de actualiseren Grondbedrijf en een besluit over de Nota Grondbedrijf. En voordat wij gaan luisteren naar onze wethouder, die ik straks als eerste het woord ga geven, dat staat hier in mijn tekst... Nadat de wethouder is geweest, luisteren wij even naar de ambtenaren met de presentatie. En wat vinden de ambtenaren fijn tijdens de presentatie? Kunnen er dan al gelijk vragen gesteld worden of pas na afloop van de presentatie?

De heer ...: Wat mij betreft mag het tijdens de presentatie.

De voorzitter: Weten we dat ook gelijk. Voordat we gaan beginnen doen we even snel een voorstelrondje. En dan begin ik bij de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Frans Bauke Van der Meer, GroenLinks

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Eline Nieuwland, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Van Herwijnen: Irma van Herwijnen, Partij voor de Dieren.

De heer Hartmeijer: Raymond Hartmeijer, SP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Wringer: Jan-Willem Wringer, Beter voor Dordt.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia Simon-van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

Mevrouw Boom-Vos: Karin Boom, Dordtse VVD.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Knapen: Marcel Knapen, planeconoom bij team Grondzaken.

De heer Nap: Albert Nap, teamleider bij Grondzaken.

Mevrouw Vermeulen: Laurette Vermeulen, commissiegriffier.

Mevrouw De Jonge: Tanja de Jonge, wethouder.

De voorzitter: En mijn naam is Wouter van der Spoel. En voordat we het woord geven aan mevrouw De Jonge, moet ik even mededelen dat er ook nog aan het dossier een geheim stuk is toegevoegd. Zijn daar eventueel nog vragen over? Zo ja, dan wil ik dat nu graag weten, want dan kunnen we het even besloten doen. Zo niet, dan kunnen we het woord geven aan de wethouder. Dan is het woord aan u.

Mevrouw De Jonge: Dank u, voorzitter. Heel kort. Jaarlijks worden de prognoses met betrekking tot het Grondbedrijf geactualiseerd. Zoals u ook heeft kunnen lezen, zit daar een nauwe relatie met de controle van de jaarrekening door onze accountant op. En daarom ligt hij ook vandaag voor, omdat u binnenkort gaat spreken over de jaarrekening en daarbij de prognose van het Grondbedrijf kunt meenemen. Wij stellen elk jaar ook voor om even u mee te nemen in de technische kant van de grondexploitaties, omdat dat naast de inhoud en alle ontwikkelingen volgens ons ook even goed is om deze informatie met u te delen om het totale pakket te begrijpen. De experts zitten aan mijn rechterkant volgens mij te popelen om de presentatie te gaan doen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kan ik nu het woord geven aan de experts.

De heer Nap: Dank u wel. Ik wacht even. Hij staat er al. En dan ga ik er even bij staan. Ik vind het gewoon prettiger om u... Fantastisch. Dank je wel. Ik heb me net al even voorgesteld. Mijn naam is Albert Nap. Ik ben teamleider van het Grondbedrijf. Ik werk al wat langere tijd hier in Dordrecht en doe dit ook al wat langere tijd. Een aantal van u zijn mij bekend. Een aantal van u voor mij nieuw. En daarom vinden wij het ook fijn om vanuit de ambtelijke organisatie dit elk jaar weer opnieuw aan u te kunnen laten zien en uit te leggen wat er gebeurt binnen die Grondbedrijf portefeuille. Ik zal het inleidende verhaal doen. En mijn collega Marcel Knapen, strategisch adviseur in team Grondzaken, licht dan straks de cijfers aan u toe. Als eerste een kaart over het grondbezit, wat wij in de portefeuille hebben als Grondbedrijf.

En zonder daar heel erg één detail op in te gaan, ziet u verschillende kleuren. En dat varieert van rood, actieve grondexploitaties, waar u als raad al over heeft besloten met kaders en uitgangspunten en financiële budgetten. Ook exploitaties in voorbereiding, waar u als de raad over heeft besloten welke voorbereidingsbudgetten u ter beschikking wilt stellen, maar nog niet specifieke besluiten heeft genomen over de kaders. Welk programma wordt daar gerealiseerd? Welke looptijden hangen daarmee samen? En ook ontwikkelingen van derden, waar we kostenverhaal plegen. En overige gronden. Gronden die in het verleden zijn aangekocht en op dit moment in dit geval een agrarisch gebruik

kennen. Om even de goede context te schetsen van wat we nu bij deze prognose Grondbedrijf eigenlijk aan u laten zien. Zoals de wethouder net als zei, zijn de cijfers die wij vanavond presenteren gebaseerd op de jaarrekening. U heeft eerder vanavond en in eerdere commissies, de Auditcommissieleden in ieder geval, kennis kunnen nemen van de stand van zaken van de jaarrekening, die nog niet door u is vastgesteld. Dat is ook een kleine disclaimer bij deze cijfers. Die zijn natuurlijk daar wel van afhankelijk. Wat we doen bij de prognose Grondbedrijf, is eigenlijk geen nieuw beleid. Ook in de projecten die we in onze portefeuille hebben, verwerken we geen nieuwe uitgangspunten. Wat we wel doen, is voorbereidend op de jaarrekening. Een toetsing aan de realiteit en de waardering. Die ook gecontroleerd wordt door de accountant. En we verwerken alles wat het afgelopen jaar is gebeurd. De bestuursrapportage. Een ander rapportagemoment, waarin we ook een actualisatie doorvoeren, geen nieuw beleid verwerken, en de begroting waarin de paragraaf Grondbeleid, net als bij de jaarrekening, aan u wordt gepresenteerd. En wat er in deze prognose zit, is een bijstelling op technische aspecten. En dan hebben we het bijvoorbeeld over parameters, percentages voor kostenstijging, opbrengstenstijging, die we elk jaar opnieuw tegen het licht houden. De wethouder heeft u ook eerder toegezegd om u in het najaar daarover te informeren. Is ook afgelopen najaar gebeurd. Toen hebben wij op basis van marktonderzoek, aantal grote instanties die daar uitspraak over doen, CBS, CPB, allerlei banken, die voorspellingen doen over de economische ontwikkeling, hebben wij inzicht gegeven in, wat zijn onze verwachtingen op basis van die adviezen over die economische ontwikkeling? Die cijfers zijn vertaald in deze prognose. Dan heb ik daarmee eigenlijk gehad wat op deze sheet staat. En wil ik nog even duiden wat het verschil is wat deze prognose dan laat zien ten opzichte van de jaarrekening. De jaarrekening kijkt vooral terug. Alles wat is gerealiseerd. En dat gebruiken we als basis bij deze prognose voor de cijfers. Maar deze cijfers geven u vooral inzicht over, wat is die portefeuille voor de lange termijn? Want die grondexploitatieprojecten eindigen niet dit jaar. Die lopen nog één, twee, soms tien, twintig jaar door. En om daar ook een vertaling van te geven van, wat betekent dat in financiële duiding, noemen wij dan de financiële positie van het Grondbedrijf, de vermogenspositie, hoe gezond is die portefeuille? Met andere woorden, hoeveel financiële middelen zitten daar nu in? Hoeveel kosten moeten we nog gaan maken? En zijn dan de projecten voldoende renderend om de kosten die we maken op te brengen? Of zitten daar plussen of minnen aan? Dat laten we nu eigenlijk zien. En dat is het langetermijnperspectief waar deze prognose u als raad bij kan helpen om dat te duiden, bijvoorbeeld ook bij een perspectiefnotitie.

De voorzitter: Ik zie een vraag mijnheer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Even een vraag daarover. Want u maakt elk jaar zo'n prognose. Wat voor variatie zit erin? Anders gezegd, hoe zeker zijn die voorspellingen voor over twintig jaar, laat ik maar zeggen?

De heer Nap: Eén ding weten we zeker, dat de economie altijd ontwikkelt. Zo zeker is het. En ik zeg ook niks gek, denk ik, als ik verwijst naar allerlei planbureaus die uitspraken doen over economische groeiverwachting. Dat is niet zeker.

De voorzitter: Ik zie nog een vraag van de heer Damen. En er wordt nog hard nagedacht over een tweede, zie ik. Misschien dat u die weet als de heer Damen klaar is.

De heer Damen: In de prognose wordt ook kostenverhaal in beeld gebracht. Maar geldt ook dat kostenverhaal in situaties waarbij wij geen grond inbrengen of delen of afnemen?

De heer Nap: Klopt. Dat zit er ook in. Niet al het kostenverhaal wat wij bij derden in rekening brengen, vindt zijn financiële weerslag in deze cijfers. Maar er zijn ook specifieke projecten die als gevolg van wet- en regelgeving wel verantwoord moeten worden op dit product. En dat noemen wij zogenaamde vorderingen. Grotere projecten die langere looptijden hebben, waarbij de verrekeningen via het Grondbedrijf plaatsvinden, die ziet u ook hier.

De voorzitter: Mijnheer Damen, gaat uw gang.

De heer Damen: Want ik mis bijvoorbeeld Dorp De Hoop in het verhaal. En dat is toch een vrij omvangrijk project.

De heer Nap: Klopt. Maar dat is een project wat inderdaad niet zijn weerslag vindt in deze cijfers, waarbij we wel kostenverhaal doen. En dat ziet u terug op het begrotingsproduct voor de bestemmingsplannen. Daar komen die inkomsten in terug. En dat maakt geen onderdeel uit van het Grondbedrijf. Dan gaan we terug naar de heer Van der Meer en daarna kan mevrouw Boom-Vos.

De heer Van der Meer: Nog even over de onzekerheid. Ik zit natuurlijk een beetje te vissen naar, hoe groot is die onzekerheid? En dat kunt u niet precies zeggen, want ook dat is onzeker. Maar kunt u toch iets zeggen over hoeveel die prognose van jaar tot jaar varieert?

De heer Nap: Wij komen daar straks nog op terug in de cijfers, want de zekerheid die we hebben, is dat wij het goed monitoren. En dat is ook helpend in de toezegging van de wethouder, dat wij u ook in het najaar informeren over die economische groeiverwachting. En wij doen daar ook een vertaling van in het risicoprofiel. En daar komt mijn collega Marcel Knapen straks op terug.

De voorzitter: Mevrouw Boom-Vos, VVD. Gaat uw gang.

Mevrouw Boom-Vos: Voor mij meer om begrip te krijgen. De prognose van het Grondbedrijf moet aan de reserve toegevoegd worden. Maar u heeft het nu ook over de jaarrekeningen, mutaties reserve. Is die prognose nu al met het huidige jaarrekeningvoorstel meegenomen of moet dat op een later moment?

De heer Nap: De hele prognose, het lange termijn cijfer wat wij u gaan presenteren, de vermogenspositie, is gebaseerd op de jaarrekening. En de jaarrekeningstukken zijn nog concept. Er is nog geen definitief besluit over genomen. We hebben nog geen definitieve goedkeurende verklaring. Daar kunnen nog mutaties uit voortkomen. In de Auditcommissie is ook gesproken vanmiddag over waar er nog open eindjes zitten. En daar zitten ook onderdelen van het Grondbedrijf bij. Dat zou ertoe kunnen leiden dat daar nog mutaties op zitten, al is die verwachting gering.

De voorzitter: Ik zie een bedenkelijke blik.

Mevrouw Boom-Vos: Ik snap het niet zo. Als ik de prognose lees, dan lees ik eruit dat er een toevoeging aan de reserve moet komen om de juiste prognose te doen. Hij zit nu nog niet in de jaarrekening, het voorstel om die toevoeging voor de reserve. Maar dat zou nog kunnen?

De heer Nap: Nee, u bedoelt echt een daadwerkelijke storting in de reserve Grondbedrijf. Dat is niet een voorstel wat aan deze prognose is gekoppeld. Bij de beslispunten wordt bij deze prognose niet aan uw raad voorgesteld om een storting te doen in de reserve Grondbedrijf. Ik vermoed dat u een koppeling legt met de jaarrekening en het jaarrekeningresultaat. Dat zit hier nog niet in. En wat er wel in zit, en dat zal collega Knapen ook straks toelichten, is een storting in de reserve Grondbedrijf als gevolg van het jaarrekeningresultaat vorig jaar. Die zit er wel in. Hebben we elkaar gevonden?

De voorzitter: Gaat u door.

De heer Nap: Even kijken waar ik was gebleven. Mutaties reserve Grondbedrijf. Mutaties verliesvoorzieningen. Want u kan zich voorstellen dat in de loop van het jaar doen zich mutaties voor in die projecten, die in het geval dat daar negatieve resultaten op zitten, leiden tot oplopende tekorten. En die oplopende tekorten worden verrekend met de reserve, in de vorm van verliesvoorzieningen. Eigenlijk een soort spaarpotje. Omdat je al zeker weet dat je dat verlies gaat leiden. Dat is ook voorgeschreven volgens het Besluit begroting en verantwoording. Datzelfde geldt voor winsten. Als je winsten ziet aankomen die je al hebt gerealiseerd, als gevolg van de verhouding grondverkoop en nog de realiseren kosten, moet je die winsten nemen. Die zijn ook verwerkt. En het risicoprofiel kijken we natuurlijk ook kritisch naar. Wat er bij deze prognose wel ook als besluit aan uw raad wordt voorgelegd, is een besluit over de meerjarenbegroting. En wat ik net zei, die grondexploitaties lopen meerdere jaren. De aannames over de begroting voor die jaren moeten een keer door u worden vastgesteld. En dat wordt, zoals gebruikelijk, bij de prognose aan u voorgelegd. Natuurlijk.

De heer Knapen: Een kleine toevoeging. In het voorstel hebben wij een besluit opgenomen en hebben we de begrotingswijziging met een nummer aan verbonden. En daar kunt u niet uit aflezen waar het voor bedoeld is. Dat is niet conform de afspraak met u. Een kleine toelichting is dat deze begrotingswijzigingen eigenlijk de exploitatiebudgetten voor de grondexploitaties mogelijk maken. Zoals mijn collega net al heeft aangeven, zijn dat de meerjarenbegrotingen voor alle kostensoorten die in de grondexploitatie zitten. En dat is het eigenlijk. En dat doen we voor iedere grondexploitatie. Daar zou u niet direct kunnen aflezen, denk ik, ook aan de begrotingswijziging, want dat is een behoorlijke begrotingswijziging. Maar dat nog even als toelichting dan.

De heer Nap: Dan staat op deze sheet nog even toegelicht wat ik net zei over die vermogenspositie. Wat is dat? Het is de reserve Grondbedrijf, met daarin alle gerealiseerde resultaten uit het verleden. Ook bijvoorbeeld een besluit wat u als raad vorig jaar heeft genomen, om een storting te doen in de reserve. Dat zit erin. Ook verliezen uit het verleden en winsten, die zitten allemaal in die stand van de reserve. Dan plussen we daarbij op of brengen we daarop in mindering de verwachte resultaten

van de grondexploitatie. We kijken naar de totale portefeuille, naar die volledige looptijd. En wij zeggen, dat project heeft zoveel positief resultaat naar verwachting, dat zoveel negatief resultaat naar verwachting. En dat saldeert zich tot een getal. Dat tellen we bij die reserve op. En daartegenover zetten we de risico's die die projecten hebben. Waarbij we ervan uitgaan dat die portefeuille een bepaalde omvang kent. En die zou in theorie voldoende moeten zijn om die risico's, die nog de komende jaren zich zouden kunnen voordoen, op te kunnen vangen. U kan zich voorstellen, als je meer positief saldo hebt in dat verhaal dan negatief, dan kom je op een positieve vermogenspositie. En zie je meer risico's dan gerealiseerde winsten uit het verleden en winst uit je te realiseren portefeuille, dan kom je op een negatieve vermogenspositie. En hoe dat getal is ontstaan en de toelichting op dat getal, dat wil ik graag vragen aan Marcel om toe te lichten. Wil jij ook staan of wil jij zitten?

De heer Knapen: Ik ga staan. Dat is goed. Dank je. Ik ga even aan de andere kant staan. Het begint allemaal op 1 januari. Dan beginnen we met een nieuwe stand van de reserve. En de stand van de reserve vorig jaar was 2,3 miljoen. De nieuwe stand is 6,3 miljoen. In die 6,3 miljoen, de winstnemingen zijn erin verwerkt. Daar zijn de resultaten op de verlieslatende grondexploitaties in verwerkt. Dat kunnen zowel positieve effecten zijn als negatieve effecten. En er zijn ook onttrekkingen en stortingen in verwerkt. Dat alles zit in die 6,3 miljoen al. Dan hebben we het saldo van de grondexploitaties. Die is verslechterd afgelopen jaar. Dat heeft deels ook te maken met de samenstelling van de portefeuille, want we vergelijken het met de portefeuille van vorig jaar en de nieuwe portefeuille. Soms zijn de grondexploitaties, die vallen er als gevolg van afsluiting bijvoorbeeld uit. En in dat geval dan doen ze niet mee in dat verschil van saldo. Dat is één van de oorzaken. Wellicht is het u al opgevallen ook dat dat in de prognose verschilt, want op verschillende plekken wordt daar gesproken over het totale saldo van de grondexploitaties. Je zal zien dat dit bedrag hoger is dan wat u bijvoorbeeld in de jaarrekening ziet. Dat heeft te maken met de... Moet ik even goed zeggen. In de jaarrekening presenteren we de portefeuille vanaf 1 januari.

Nee, daar presteren we het verschil van de grondexploitaties. En die vergelijk je met vorig jaar. En daar nemen we dan ook de grondexploitaties mee die we afsluiten. Gewoon om een volledig beeld te geven hoe het met alle grondexploitaties in dat jaar gegaan is, ook al sluiten we die op 31 december af. In deze opstelling doen we dat niet. In deze opstelling nemen we alleen portefeuille mee die vanaf 1 januari nog actueel is. Dat is een verschil. Is een beetje technisch, maar in de grondexploitatie die we in jaarrekening presenteren, daar is de winstnamen nog niet van afgehaald. Dat doen we bewust. Daardoor ziet u hier gewoon per jaar wat het reële verschil is. En als we de winstnamen erin zouden meenemen, zou dat vertroebeld zijn. Hier is de winstnaam nog op gecorrigeerd. In de jaarrekening zou dat bijvoorbeeld 37 miljoen zijn, wat het saldo is op de totale portefeuille. Hier is dat 51 miljoen. Maar dat komt ook omdat die winstnamen daar nog op gecorrigeerd is. Dat wil ik nog even toelichten, want ik kan me voorstellen dat daar misschien vragen over zijn.

De voorzitter: Ik zie een vraag. De heer Gündogdu, gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Dank voor deze presentatie. Ik heb toch wel even een vraag over die saldo grondexploitatie. Kunt u concreet maken, door een aantal projecten met ons te delen, waarvan we dat verschil zien over het vorig jaar

De heer Knapen: Hoe bedoelt u dat?

De heer Gündogdu: Want de saldo grondexploitatie is 51,6 miljoen, eind vorig jaar. En het jaar daarvoor was het 38 miljoenen.

De heer Knapen: Dat is 13,6 miljoen verschil.

De heer Gündogdu: 13,6. Dat is gebonden aan bepaalde grondprojecten. Welke zijn dat?

De heer Knapen: Dat zijn er meerderen. Stadswerven is daar één van. Daar gaat het resultaat best behoorlijk, et is eigenlijk de grootste, achteruit. Dat heeft verschillende oorzaken. Dat heeft te maken, ik zal niet te ver in detail gaan, met bijvoorbeeld verkooptaxaties die lager zijn uitgevallen dan we hadden geraamd. Dat heeft weer te maken met de plannen die uiteindelijk worden ontwikkeld. Vaak zijn het risico's die zich hebben voorgedaan afgelopen jaar. In veel gevallen hebben we die risico's bijvoorbeeld al voorzien. Die zich dan voordoen. U moet het zo zien dat een grondexploitatie kent een saldo van de berekening. Kent aanvullend nog een risicoprofiel. En eigenlijk zou je ervan mogen uitgaan dat als je grondexploitatie gaat uitlopen, dat die risico's zich ook gaan voordoen. Het is normaal dat een grondexploitatie normaliter verslechtert, want je kunt ervan uitgaan dat risico's zich gaan voordoen. De vraag is dan alleen, heb je die risico's voldoende op waarde ingeschat en heb je ze volledig ook in beeld gehad? Risico's doen zich voor en daardoor slechte grondexploitaties, maar neemt ook het risicoprofiel af. En dat zien we hier ook. We zien dat het saldo van de grondexploitaties verslechtert, maar we zien ook dat aan deze kant de risico's afnemen. Het zijn communicerende vaten.

De voorzitter: De heer Gündogdu, u heeft nog een vervolgvraag, zie ik. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Een vervolgvraag. Want ik begrijp heel goed dat er risico's zijn. Maar wat is in den lande aanvaardbaar als we het hebben over grondexploitatie? Want 13,6 miljoen op 38 miljoen, dat is bijna een derde. 30 procent risico is me nogal wat in een jaar tijd.

De heer Knapen: Daar kan ik zeker een toelichting op geven. Wat we tegenwoordig zien bij grondexploitaties is dat de amplitude, de bandbreedte op de afwijkingen op de grondopbrengsten zijn heel groot geworden. En dat heeft ermee te maken dat de grondwaarden bijvoorbeeld voor vierkante meter van een appartement een stukje grondwaarde dat er nog in zit, is heel klein geworden. En hoe lager, zo noemen we dat dan, die grondquote wordt, des te groter zijn de afwijkingen op die opbrengsten. En moet u zich zo voorstellen dat als bijvoorbeeld een appartement 400.000 euro opbrengt en je zou nog een grondwaarde hebben van 100.000 euro, dan bijvoorbeeld een bouwkostenstijging van 25.000 euro is op 400.000 euro niet eens zo heel veel. Maar op die ton is dat gewoon een kwart. En hoe lager die grondwaarde wordt, des te groter die 25.000 euro procentueel wordt. En dat is eigenlijk het grootste probleem op het moment. In Stadswerven zien we dat heel duidelijk terugkomen. Want daar zitten we nu ook echt in de uitvoering. En daar loop je tegen dat soort zaken aan. Hoe lager die grondquote is, des te groter die fluctuaties worden.

De voorzitter: En dan zie ik nog een vraag van de heer Kolkiliç. Gaat uw gang.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Eigenlijk een verhelderende vraag. Als ik naar de concept jaarstukken kijk, daar staat, de risico's zijn met ongeveer 4,75 miljoen afgenomen ten opzichte van prognose Grondbedrijf 2023. En de heer Gündogdu stelde wat vragen over risico's. En u heeft natuurlijk een uitleg geven. Wat is dan het verschil? Waarom staat er hier dat het is afgenomen en u geeft eigenlijk aan dat de risico's zijn, de aankomende jaren? Dat er risico's te verwachten zijn.

De heer Knapen: Er zijn zeker risico's te verwachten voor het hele Grondbedrijf. De risico's voor de actieve grondexploitaties zetten wij in een risicomanagementmodel. En op basis daarvan maakt die voor alle grondexploitaties samen een analyse. En daar komt dan een getal uit. Dan kun je keuzes maken. Een zekerheidspercentage en zo doet mee. Dat is allemaal voorgeschreven. En dat bedrag of dat getal is dan de norm weerstandsvermogen. En dit jaar is dat 13,75 miljoen. En dat is 4,75 miljoen ongeveer lager dan vorig jaar, meen ik. Toen was het dacht ik 21 miljoen. Zoiets.

De voorzitter: Ik zie nog een vervolgvraag.

De heer Kolkiliç: Dank, voorzitter. Bedankt voor uw antwoord. Stand reserve Grondbedrijf per 31-12-2023 6,3. Als ik kijk naar de concept jaarstukken, staat er per 31 december bedraagt de stand van de reserve 7,8 miljoen.

De heer Knapen: Dat klopt. Dat zijn de concept jaarstukken geweest. Inmiddels is dat al veranderd. Dit is de meest actuele stand. Die zal u ook terugzien in de meest actuele versie van de jaarstukken. Vorige week?

De voorzitter: Gaat uw gang, wethouder.

Mevrouw De Jonge: Sorry. De concept jaarstukken zijn eerder naar u toe gekomen, omdat we tijdig willen dat u dit kunt behandelen. Daar hebben we toen ook de opmerking bij gemaakt, parallel loopt nog de prognose Grondbedrijf, parallel loopt ook nog een jaarrekeningcontrole. Uit beiden kunnen nog wijzigingen voorkomen. En dit is één van die wijzigingen die nog uit de combinatie van de accountantscontrole en onze eigen controle is voortgekomen. En ik zeg het even uit mijn hoofd, maar volgens mij staat in het raadsvoorstel toegelicht.

De heer Knapen: Volgens mij wel.

Mevrouw De Jonge: In het raadsvoorstel hebben we toegelegd wat er nog achterna is gekomen.

De voorzitter: Dan zag ik nog een vraag van de heer Damen. Gaat uw gang.

De heer Damen: Uit het antwoord op de voorlaatste vraag, begrijp ik dat als de bouwkosten stijgen er minder ruimte is voor een goede grondkostenopbrengst.

De heer Knapen: Klopt.

De heer Damen: Dat gaat er een beetje vanuit dat de verkoopprijs dan min of meer vastligt.

De heer Knapen: Nee, die is ook van invloed uiteraard. Beide onderdelen zijn zeker van invloed op de hoogte van de grondwaarde.

De heer Damen: Maar leggen wij dan in onze verkoopovereenkomsten van grond vast hoe de verkoopprijs van woningen berekend moet worden? En wat is dan de invloed van bijvoorbeeld een prijsstijging van woningen?

De heer Knapen: Het verschilt per project hoe we tot een grondwaarde komen. Maar over het algemeen, en dan bedoel ik ook echt 99 procent van de gevallen, stellen we de prijs vast per taxatie. Op een bepaald moment wordt de grond getaxeerd door erkende taxateurs. Die bepalen de vrij op naam prijs van de woningen die daar verkocht moeten gaan worden. En wat de bouwkosten op dat moment ook zijn, het is altijd een getaxeerde waarde ook op de prijspeildatum van die taxatie. En op die manier bepalen we dan uiteindelijk de grondwaarde. Maar dat doen de taxateurs. Wij bepalen zelf niet de vrij op naam prijzen. Taxateurs taxeren dan het project op basis van bouwtekeningen en dat soort dingen. Op die manier. En wij hebben daar verder ook niet echt sturing op. Dat is anders dan vroeger, dat wel.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Om hierop te vervolgen, die taxatie snap ik. Die is er op een gegeven moment. Maar daarna blijken de bouwkosten omhoog te gaan. En de vraag van de heer Damen is denk ik ook, wat is daarvan dan precies het effect op de opbrengst van de grondexploitatie.

De voorzitter: Klopt dat, de heer Damen, dat dat uw vraag was?

De heer Knapen: Precies. Wij doen zelf ook voorspellingen over de ontwikkeling van de bouwkosten en de vrij op naam prijzen in de grondexploitaties. Dat doen we jaarlijks met de parameters. Wij maken berekeningen waarin we voorspellingen doen over hoe de vrij op naam prijzen zich de komende jaren gaan ontwikkelen en hoe de bouwkosten zich ontwikkelen. Dat verwerken we in modellen. En daar komen dan bewegingen uit die je kan terugzien in grafieken. En op basis daarvan stellen we jaarlijks ook de parameters bij. In dit geval is dat dan de parameter opbrengststijging. En dat doen we op basis van dat soort rekeningen. Die bespreken we ook met de accountant. Die kijkt ook of dat binnen bepaalde marges en bandbreedtes ligt die landelijk ook gezien worden. En daar hebben we best wel stevige gesprekken over, af en toe. Maar dat zijn geen percentages die wij zo even op de duim zullen ramen. Daar zitten wel behoorlijk analyses achter. Dat valt wel mee. Alleen de werkelijkheid is ingewikkeld en vooral de toekomst. En dat is het meest lastige van alles.

De voorzitter: Ik zie een vraag van mevrouw Nieuwland-van den Bosse. Gaat uw gang.

Mevrouw Nieuwland-van den Bosse: Dank u wel, voorzitter. Dan ben ik toch nog steeds op zoek ook naar, en hoe dan verder? Want stel je voor er is een taxatie geweest, maar wanneer gaat het dan schuiven in die prognoses? Wanneer moet je dan een verlies

berekenen? Is dat dan als je parameter anders was dan de praktijk? Misschien dat u daar iets op toe kunt lichten.

De heer Knapen: We maken altijd een grondexploitatieberekening op 1 januari van een bepaald jaar. En wat we daarin verwerken, zijn eigenlijk alle ramingen van zowel de opbrengsten als de kosten vanaf 1 januari van dat jaar. En vervolgens moeten wij voorspellingen gaan doen hoe alle kosten en opbrengsten zich gaan ontwikkelen in de komende jaren. Dat doen we dan met de parameters. Dan is de grond nog niet verkocht. De grond wordt pas verkocht bijvoorbeeld in jaar acht. En wij verwachten dan dat die grond in jaar acht, als je dan de opbrengstenstijging over die acht jaren meeneemt, ongeveer een bepaald bedrag zal zijn. In de tussenliggende jaren actualiseren we natuurlijk de grondexploitaties. En uiteindelijk gaan we de grond uitgeven. En dan wordt de waarde vastgesteld met een taxatie. We hebben eigenlijk twee momenten vaak van taxeren van gronden. Eén, bij het actualiseren van grondexploitaties of het openen van de grondexploitatie. Dat is puur voor de waardering in de jaarrekening. En daarbij bij daadwerkelijke verkoop van de grond taxeren we weer. Soms zit er verschil tussen wat wij in de grondexploitatie hebben geraamd en wat er uiteindelijk uitkomt. En dat kan verschillende oorzaken hebben. Is zo een beetje uw vraag beantwoord?

De voorzitter: De heer Katif, gaat uw gang.

De heer Katif: Dank u wel, voorzitter. De wethouder had het net even over een raadsvoorstel waarin de correctie heeft plaatsgevonden tussen die 7 komma zoveel en 6 komma... En 4 verschil, als het gaat om reserve Grondbedrijf. En het enige wat ik hier lees, is dat in de week voorafgaand aan de collegebehandeling, en dat ga ik niet allemaal lezen, dat de stand per 1 januari 0,6 miljoen lager dan in de huidige geprognostiseerde opgenomen. Snap ik. Maar ik zie nergens de reserve Grondbedrijf gecorrigeerd in het raadsvoorstel. Of ligt het aan mij?

De voorzitter: Dat sowieso, dat laatste. Nee. De wethouder.

Mevrouw De Jonge: Ik heb inderdaad de tekst er ook even bij gepakt, voorzitter. Hier wordt inderdaad toegelicht dat de 13,6, die we hier zien staan, voor het Grondbedrijf de reservestand is. En u heeft gelijk, dit is nog niet het bedrag wat in de jaarrekening straks zal verschijnen. Daar heeft u helemaal een punt. Heel scherp van u.

De heer Knapen: De 13,6 die er eerder in stond, was de vermogenspositie. Dat dit bedrag. En dat is nu 13 geworden, dat klopt, omdat we een correctie hebben moeten doen. Dat heeft u in de jaarstukken ook teruggezien. Dat heeft te maken met Amstelveen. Dat is nog gecorrigeerd, ook in de jaarstukken achteraf. En dat is hier ook gecorrigeerd. Dat was 13,6 en nu 13 miljoen geworden. En die 6,3 miljoen van de reserve is ook aangepast. Dat was ook ongeveer 6 ton hoger. Daarnaast hebben we nog een correctie van Stadswerven gehad. En die 2 correcties samen maakt dat het van 7,8 naar 6,3 is gegaan.

De voorzitter: Gaat uw gang, de heer Katif.

De heer Katif: Voorzitter, wij hebben in de Auditcommissie ook vaak gesproken over de helderheid naar ons toe, de communicatie. Even informatie voorzien op een duidelijke

manier naar ons. En dit is eigenlijk voor mij niet erg duidelijk. Dat is wat ik eigenlijk wilde zeggen.

De voorzitter: Ik zie nog een vraag van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter.

De voorzitter: Hoeveel tijd heeft u nog nodig voor de presentatie zelf, denkt u?

De heer Knapen: Niet zoveel.

De voorzitter: Top.

De heer Knapen: Maar het laatste deel is toch ook wel heel belangrijk, denk ik.

De voorzitter: Daarom. Maar daarom hou ik het nu een beetje in de gaten, voordat er heel veel vragen komen. Want anders laat ik eerst u uw verhaal afmaken namelijk.

De heer Gündogdu: Maar belangrijk dat we dit tot ons krijgen om het heel goed in beeld krijgen. Als leek zijnde zou ik zeggen, vraag en aanbod. De afgelopen jaren is er enorm veel vraag geweest naar grond om te kunnen bouwen. Immers, de vraag naar woningen is enorm gestegen. Maar wat ik begrijp, is dat op het moment dat de bouwkosten stijgen eigenlijk wij als gemeente, eigenaar van de grondpositie, nadelig effect daarvan ondervinden.

De heer Knapen: Klopt.

De heer Gündogdu: Het risico van de markt vangen wij gedeeltelijk op, omdat de onrendabele toppen willen wij op ons nemen, zodat de inwoners wel een woning kunnen kopen.

De heer Knapen: Op het moment dat de vrij op naam prijzen niet stijgen en de bouwkosten wel, eigenlijk pakken wij dat verlies dan als gemeente, zolang wij die grond nog steeds in bezit hebben. Op het moment dat wij de grond uitgeven of daar een contractuele verplichting over zijn aangegaan en die situatie doet zich voor, dan is dat het risico van de ondernemende partij die het gaat bouwen. Vaak zie je dat als de bouwkosten stijgen dat er ook sprake is van een stijging van de vrij op naam prijzen. En in sommige gevallen is dat voor degene die gaat ontwikkelen voordelig, want dan stijgen de vrij op naam prijzen harder dan de bouwkosten en hebben ze eigenlijk een groeiende winstmarge. Kan ook zijn dat het andersom is. Maar afgelopen jaar hebben we gezien dat de prijzen vooral gelijk zijn gebleven. We zien dat vooral in de nieuwbouw. Die hebben moeite om de prijsstijging ook te laten toenemen. En dat heeft te maken met dat het product gewoon relatief duur is ten opzichte van bestaande woningen. Inmiddels is dat een beetje bijgetrokken en is daar ook weer sprake van prijsstijging. De verhoudingen zijn soms verschillend. En soms neemt het ene toe en soms het andere. Het kan ook de andere kant op werken. Een aantal jaren terug was het heel positief. Ze hadden 20 procent grondwaardestijging.

De voorzitter: Gaat u verder met uw verhaal. Ik zie geen vragen op dit moment.

De heer Knapen: Ik ga even verder naar de volgende sheet. Hier zien we het verloop van de vermogenspositie. Wat we zien, is dat een aantal jaren terug het gele blokje bovenaan, dat was de reserve van het Grondbedrijf, dat is toen flink afgenomen. En inmiddels zien we dat we 6,3 miljoen als reserve hebben. U ziet dat de hardheid eigenlijk van de vermogenspositie is afgenomen. Want hoe meer geld wij daadwerkelijk in de reserve hebben staan, des te beter dat is. En we zien ook dat die risico's in verhouding tot de reserve Grondbedrijf hoog zijn. Die reserve Grondbedrijf is eigenlijk op dit moment onvoldoende groot om de risico's van de hele portefeuille te kunnen afdekken. Desalniettemin is het wel een verbetering ten opzichte van vorig jaar. En dat is eigenlijk vooral het gevolg van veranderingen die we zien buiten. Waarbij er vorig jaar nog sprake was van hoge inflatie. Hoge inflatie is echt voor de ontwikkeling van de woningbouw heel lastig, omdat dat ook indirect leidt tot hogere hypotheekrentes en daarmee een afnemende vraag naar nieuwbouwwoningen. Inmiddels zien we dat dat gestabiliseerd is. Dat de hypotheekrente lager is dan een jaar geleden. En dat daarmee ook het optimisme onder woningzoekenden wat groter is geworden.

En uiteraard is de vraag ook gewoon nog steeds heel groot naar woningen. De marktperspectieven zijn wel verbeterd ten opzichte van een jaar geleden. Volgende. Ik denk dat we hier even snel doorheen gaan. Dit is de functie van de reserve Grondbedrijf.

De voorzitter: Mijnheer Damen, gaat uw gang.

De heer Damen: Ik word toch aangespoord om een vraag te stellen? Want het vorige plaatje begrijp ik helemaal niet. Ik zou denken dat als er een extra toevoeging is aan de algemene reserve, zoals bij het eerste kolommetje van 8,3 miljoen, dat daarmee de vermogenspositie van het Grondbedrijf stijgt. Maar ik zie die blauwe lijn juist dalen. Ik wil graag het verband weten tussen dat gele stuk van de kolom en de blauwe lijn.

De heer Knapen: De vermogenspositie is eigenlijk het saldo van de positieve en de negatieve effecten. En negatieve effecten wordt hier gepresteerd in het rood. Op het moment dat het rode deel groter is dan het groene en gele bij elkaar, dan is er sprake van een negatieve vermogenspositie. En zo zien we dat bijvoorbeeld heel sterk bij dit tweede blok hier. Dat rode is echt aanzienlijk groter dan het groene deel. En dan is de vermogenspositie ook echt een stuk negatiever.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Damen: Maar dan zie ik in 2014 de blauwe lijn stijgen. Maar ik begrijp bij God niet waarom die blauwe lijn stijgt, want het risico...

De heer Knapen: 2014, moet ik even goed kijken. Vooral omdat de risico's flink zijn teruggelopen.

De heer Nap: Als ik daarop mag aanvullen. Zoals ik net al zei, ik loop al wat langer mee hier. En ik heb onder andere bijgedragen aan die situatie in 2014. Het zijn crisisgetallen. Wat er toen is gebeurd, u ziet daar helemaal geen gele lijn in de grafiek. En nu de gele balk is de stand van de reserve. En wat er in 2014 aan de hand was, is dat er heel veel

verliezen zijn genomen als gevolg van de crisis. En de reserve volledig nihil is geweest. En aangezuiverd is ten laste van de reserve Stad of andere middelen, waardoor de reserve nul was. En dat ziet u ook in het jaar 2014. Er was gewoon een reserve Grondbedrijf van nul. U ziet ook dat de risico's enorm zijn afgenomen in die periode. Dat klopt ook, want die deden zich volledig voor. In de volledige portefeuille was in het jaar 2013 een zeer hoog risicoprofiel gepresenteerd, als gevolg van het feit dat we midden in een crisis of eigenlijk richting het einde van de crisis al zaten. Een portefeuille kenden met een zeer hoog risicoprofiel. En op enig moment uw raad heeft gezegd, wij moeten iets met die portefeuille. En wij moeten die risico's die we zien af gaan dekken, door het nemen van verliezen. En dat betekent dat je toekomstige situatie, je vermogenspositie verbetert als gevolg van het feit dat je op dat moment verliezen neemt. En dat laat die stijgende blauwe lijn zien. Ik hoop dat dat iets verhelderend is.

De voorzitter: Ik heb het idee van wel, maar er komt toch een vervolgvraag.

De heer Damen: Wat ik begrijp, is dat er niet een volledig sluitend verband is tussen rood, groen en de blauwe lijn.

De heer Nap: Jazeker. De blauwe lijn is het volledige saldo van groen en rood. En dat is de vermogenspositie. Het saldo van geel, groen en rood is blauw. Ik weet niet of dat kleuren technisch helemaal klopt. U kunt altijd kenbaar maken dat u nog een masterclass grondexploitatie wil. Daar zijn wij van harte toe bereid. Het is eigenlijk heel simpel, één plus één is drie.

De heer Knapen: Misschien goed om even door te gaan naar de volgende sheet, waar we net al waren aanbeland. Hier is de functie van reserve Grondbedrijf, maar vooral de Agenda 2030. Toekomstige ontwikkelingen zijn steeds vaker dan in het verleden echt in binnenstedelijk gebied. En de consequentie daarvan is dat het ontwikkelen gewoon een stuk moeilijker is. Het zijn vaak kleinere gebiedsontwikkelingen. In sommige gevallen zijn ze heel groot. Maar wel in de bestaande omgeving waar sprake is van meer risico. De bodem die vaak verontreinigd is. Er kan van alles inzitten. Er zijn allemaal omgevingsfactoren die van invloed zijn op de ontwikkeling en waartegen geïnvesteerd moet worden. Vaak zijn het verlieslatende grondexploitaties. En één van de nadelen van een verlieslatende grondexploitatie, is dat als er iets gebeurt dat het saldo verslechtert. En bij een winstgevende grondexploitatie is dat vervelend, maar voor de jaarrekening niet echt heel spannend. Want dan heb je hoogstens in de toekomst minder winst. Maar bij een verlieslatende grondexploitatie moet die voorziening direct verhoogd worden. Op het moment dat jouw portefeuille verandert en meer verlieslatende grondexploitaties heeft, zal dat in de toekomst ook met zich meebrengen dat er steeds vaker onttrekkingen aan die reserve gedaan moeten worden om die correcties te doen. Die veranderende portefeuille is ook wel van invloed op de ontwikkeling van de vermogenspositie in de toekomst. Zeg ik dat goed of zeg ik dat niet goed trouwens? Dat is wel een verschil tussen de huidige portefeuille en die we ooit hebben gehad en de portefeuille die we naar de toekomst krijgen. Dat gaat steeds vaker leiden tot dekkingsvraagstukken. Kunnen we ontwikkelingen nog wel doen? Op het moment dat je een winstgevende ontwikkeling in portefeuille neemt, dan is de keuze niet zo heel lastig, omdat op dat moment hoeft je daar niet echt geld tegenover te zetten. Op het moment dat je verlieslatende grondexploitaties hebt, moet je daar dekking voor gaan zoeken en moeten er keuzes gemaakt worden. Zo zijn er een aantal zaken waarvan wij denken, dat

is wel iets wat aandacht behoeft. De risico's van het Grondbedrijf worden daarmee hoger. En de reserve zal steeds vaker belast worden door oplopende tekorten. En ook nog eens lagere toekomstige winstmarges. Want als je meer verlieslatende grondexploitaties hebt en minder winstgevende, dan de toevoeging aan de reserve droogt ook op. Wat komt er nog aan? De Spuiboulevard. Ik heb begrepen dat die in september naar uw raad komt om vastgesteld te worden. Maasterras wordt nog druk aan gewerkt.

De voorzitter: Ik zie een vraag van de heer In 't Veld. Gaat uw gang.

De heer In 't Veld: Dank u wel, voorzitter. Even een vraag met betrekking tot het Maasterras. Dat daar enorme risico's zijn, dat is duidelijk. Maar ik dacht dat we daarom juist ook voor die PPS dan wel joint venture constructie willen gaan kiezen om de risico's te mitigeren dan wel bij de marktpartijen te laten. Klopt dat verhaal van, waar vallen nu de risico's van het Maasterras? Heeft dat nog te maken met dat we 60 procent van de grond wel hebben en 40 procent niet. Ik vraag me af van, waar zit het risico?

De heer Knapen: Goede vraag. Ik kan niet heel specifiek op Maasterras ingaan. Het is niet een project van mij. En het is ook niet aan mij, denk ik, om nu op dat project in te gaan. Over het algemeen, de risico's zullen niet heel veel anders worden op het moment dat je hem bij een ander belegd. Het kan wel zo zijn dat een andere partij beter kan sturen op bepaalde risico's. En dat kan een keuze zijn wellicht om dit soort constructies te doen. Maar zoals ik al zeg, ik kan hier niet in het kader van de prognose ingaan op het Maasterras, simpelweg omdat ik daar niet bij betrokken ben op die manier. Sorry.

De voorzitter: Ik zie een korte toelichting...

De heer Nap: Ik kan misschien nog wel aanvullend daarop antwoorden. In die zin dat specifieke keuzes die op het project nog gemaakt moeten worden over de vorm van samenwerking, u refereert ook aan een PPS-constructie, die keuzes komen nog naar u toe als raad. En daar wordt u ook geïnformeerd over de consequenties die dat heeft voor het risico op onze eigen inbreng die wij daarin hebben. En wat de collega net als zei, risico's zullen er altijd zijn. En wij proberen natuurlijk, in samenwerking met marktpartijen, te komen tot een risicodeling. Alleen dat heeft ook weer consequenties. En hoe dat zich verhoudt tot wat wij nu presenteren... Overigens zijn de cijfers van het Maasterras nog dusdanig zacht dat die ook niet in deze cijfers zijn gewerkt. En het beïnvloedt deze cijfers nog niet. Maar in zijn algemeenheid is het gewoon zo, de manier van samenwerking die je kiest met de markt, bepaalt hoe jij je inbreng waardeert. En dat ziet u dan tegen die tijd weer terug, ook in deze cijfers van de prognose. Maar daaraan voorafgaand krijgt u als raad nog een keuzemoment op specifiek dat betreffende project.

De voorzitter: Ik zie nog een korte vraag van de heer In 't Veld.

De heer In 't Veld: Ik had u niet gevraagd om cijfers, want ik bedoel die zijn er nog niet. Wat dat betreft in ieder geval niet gedetailleerd. Maar omdat twee, drie keer in deze presentatie wordt vermeld van hoge risico's en dat betekent nogal wat voor de reserve van het Grondbedrijf. En vervolgens ook de algemene reserve. Het ging mij meer om de

constructie met die joint venture PPS-constructie van, waar vallen dan de risico's? Maar dat is, naar ik uit het antwoord begrijp, ook een kwestie van afspraken maken hoe de verdeling van de risico's gaat vallen?

De heer Nap: Klopt helemaal. Je maakt afspraken wie welke risico's voor zijn rekening neemt. En dat hangt natuurlijk samen met de waardering die je daaraan hangt. En wat is de marktpartij bereid om te betalen voor de gronden die wij inbrengen of tegen welke waarde kunnen wij die gronden inbrengen in die betreffende samenwerking? Breng je heel veel risico bij de marktpartij, dan zal hij ook bereid zijn om minder te betalen.

Jou je heel veel risico bij jezelf, dan is de marktpartij logischerwijs bereid om daar meer voor te betalen. En daar maak je een keuze in.

De heer Knapen: Volgens mij zijn we er zo'n beetje. Volgens mij zijn we er. De gevraagde besluiten. Dit zijn de gevraagde besluiten. We hebben het er net al even over gehad, over de wijziging van de begroting. Die heb ik even kort toegelicht. Grondbeleidskaart vaststelling. Misschien iets wat jij heel kort zou kunnen toelichten nog, de grondbeleidskaart.

De heer Nap: In het kader van de kaderstelling door de raad is de grondbeleidskaart in het leven geroepen, zodat u in een zeer vroeg stadium al als raad aan kunt geven wat het verwachte financiële perspectief is van de ontwikkeling van een bepaalde locatie. Die locaties zijn in het kader van het grondbeleid geduid met bepaalde terminologieën, waarbij je uit zou kunnen gaan van drie type locaties. Bijvoorbeeld zogenaamde vereveningslocaties, waarbij je ervan uit mag gaan dat een locatie winst oplevert. Niet zozeer winst om winst te maken, maar winst om de reservepositie mee te versterken. Locaties die je ontwikkelt vanuit de strategische ontwikkelprioriteit, waar je wel aanstuurt op een financieel budgettair neutrale ontwikkeling. Maar er wel, als gevolg van keuzes die je maakt, ervoor over hebt om daar niet per se een winstgevende locatie op te realiseren en soms ook een verlies voor lief neemt als stad. En zogenaamde derde ontwikkelingen, waar je geen risico op draagt, maar alleen kostenverhaal pleegt.

De heer Knapen: Dank je wel. Daarnaast hebben we het vaststellen van de uitgangspunten voor de haalbaarheidsberekeningen. Dat zijn nog geen grondexploitaties. U heeft ze nog niet vastgesteld. En om toch een beetje richting te geven aan wat uit die haalbaarheidsberekening komt, hebben we ook de haalbaarheidsberekening in de toelichting van de grondexploitaties. Dat is het geheim document. Die hebben we eraan toegevoegd. En daar zitten de uitgangspunten in van de haalbaarheidsberekeningen. Ik kan me voorstellen dat u daar niet aan toekomt wellicht om het geheel door te nemen. Maar mocht u zich afvragen, wat zit erachter, u kunt het daar in ieder geval terugvinden. De looptijd van diverse grondexploitaties moeten wij bijstellen soms. Kan soms één jaar zijn, soms twee jaar, in een enkel geval is het drie jaar. En dat is officieel een kaderwijziging. Die leggen wij bij u voor als beslispunt. En daarnaast sluiten wij een aantal grondexploitaties af per 31 december. En dit jaar is dat Drechtwerk B&S-locatie, Rogam en Wooncomplex professor Langeveldlaan. En die zijn afgerond. Die kunnen we afsluiten. En volgens mij was dat de presentatie.

De voorzitter: Dan zie ik nog een vraag van de heer Damen. Gaat uw gang.

De heer Damen: Die blijft bezig. Er wordt voorgesteld om de looptijd van diverse grondexploitaties vast te leggen op één, twee of drie jaar.

De heer Knapen: Te verlengen.

De heer Damen: Te verlengen?

De heer Knapen: Ja. De looptijd was bijvoorbeeld 2025. Dan wordt het een jaar langer.

De voorzitter: Mevrouw Boom-Vos, gaat uw gang. En daarna de heer Gündogdu.

Mevrouw Boom-Vos: Dank u wel. Ik heb nog een vraag over de wijziging begroting. U zei net al, dat konden wij moeilijk lezen. U heeft daar een uitleg over geven, maar het werd voor mij nog steeds niet duidelijk wat de gevolgen zijn van die begroting. Vraagt u iets dat we uit de reserve halen of wil u lasten in de exploitatie veranderen? Wat staat er exact in de begroting, wat u aan ons vraagt?

De heer Knapen: Wat we doen, is dat we de budgetten aanpassen. We hebben in bepaalde jaren bepaalde budgetten nodig voor de verschillende kosten die we gaan maken. Het resultaat van die berekening is al verrekend met de reserve. In de nieuwe stand van de reserve zit dat. En dat is vooral van belang dan bij de verlieslatende grondexploitaties, want dan vindt er een aanpassing van de verliesvoorziening plaats. Dat wordt met de reserve verrekend. Bij een winstgevende grondexploitatie is daar geen sprake van. Stellen we gewoon de budgetten bij en kunnen we door eigenlijk met de uitvoering en het realiseren van de doelstellingen die gesteld zijn.

De voorzitter: Ik zie een hand van de heer Katif. Gaat uw gang.

De heer Katif: Voorzitter, een nieuwsgierigheidsvraag. Kunt u ons aangeven als het gaat om het vermogen van het Grondbedrijf, hoe vaak wijzigt die dan per jaar?

De heer Knapen: Per jaar?

De heer Katif: Ja.

De heer Knapen: Dat is in theorie elke minuut, elke seconde. Wij kunne geen analyse maken in een seconde tijd en ook niet in een minuut. Maar wat we wel doen, is dat bij iedere vaststelling van de grondexploitatie of iedere tussentijdse herziening brengen wij ook in beeld wat het effect is op de vermogenspositie. Dat zullen we aan u melden in het voorstel wat voor u ligt. Dat hoort er in ieder geval in te komen. En daarnaast monitoren wij de markt op het moment dat er gebeurtenissen zijn die bepaalde effecten zullen hebben en wat de inschatting van ons is, zullen we daar ook naar kijken. Maar het is niet zo dat wij iedere week bijvoorbeeld... Daar gaat het iets te ver voor.

De heer Katif: Als de vraag was beantwoord door de wethouder, had ik gezegd, dat is een toezegging.

De heer Knapen: Wij zijn er wel steeds scherper op dat dat ook in de voorstellen terugkomt.

De voorzitter: En als laatste de heer Gündogdu. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Voorzitter, dank u wel. Voorzitter, we hebben als raad meerdere keren ook aan dit college en het vorige college gevraagd voor een actief grondbeleid, met de wetenschap van, we hebben gewoon ruimte tekort, de strategische aankoop et cetera. Ik was ook blij verrast dat we een week of twee geleden in een commissie met wethouder Burggraaf zaten over verdichten. En hij heeft een kaart laten zien. Ik denk niet dat dit dezelfde kaart was. Maar een aantal locaties in de stad waar mogelijk strategische aankopen gedaan kunnen worden en inventariseren of verdichting mogelijk is of niet. En waar ik naartoe wil, is dat met de huidige risico's en het toekomstig binnenstedelijk ontwikkelen, dat vergt veel meer risico dan dat we in het verleden hebben gehad. Met de kanttekening dat we relatief weinig vermogen hebben. Tenminste, we hebben reserves, maar die zijn ook heel snel op. Ik maak even integraal die stappen. In hoeverre is het überhaupt denkbaar dat we nog actief grondbeleid kunnen voeren vanuit het principe van verdichten? Is misschien een politieke vraag hoor. Ik ben wel benieuwd.

De voorzitter: Ik schuif hem even door. Wikkel maar even af.

Mevrouw De Jonge: Heel kort. Niet politiek. Ik probeer hem zo technisch en bestuurlijk mogelijk te houden. We zullen altijd langs uw raad komen als er grondexploitaties zouden gaan verschijnen die negatief zouden moeten beginnen. En dat is inderdaad wel de combinatie van, je probeert natuurlijk ook bij actief grondbeleid te zeggen, hier liggen kansen, daar gaan we aan meewerken. Maar wat u signaleert is eigenlijk, soms moet je ook het risico al nemen. In de grondprognose ziet u ook hoe de risico's zich ontwikkelen. En het is soms weleens lastig dat we op dit moment inderdaad in een vrij krappe periode zitten, waardoor je misschien niet veel kan als je kijkt naar hoe die zich ontwikkelt. Langere termijn wordt onze positie natuurlijk wel weer veel ruimer. Daar moeten we het dan echt met elkaar over hebben van, kunnen we het nog opvangen in onze financiën in de vermogenspositie die we hebben en wat gaan we eraan doen om natuurlijk gewoon die tekorten zo snel mogelijk minder te laten worden?

De voorzitter: Dank u wel. En dan hebben wij nu als commissie, althans u heeft als commissie, een paar keuzes te maken. Heeft u voldoende informatie opgehaald om hier een politiek standpunt over in te nemen? Of hebben we nog een beeldvormende sessie nodig? Ik zie dat we geen beeldvormende sessie nodig hebben. Dan is de volgende vraag, kan dit door als hamerstuk of moeten we hier een oordeelsvormende sessie voor gaan organiseren?

De heer Katif: Voorzitter, voor mij een vraag. Wij hebben alleen maar technische vragen mogen stellen. Er moet een politiek oordeel over geveld worden. En u stelt voor, zullen we het oordeelsvormend of zullen we het als hamerstuk? Ik bedoel, als er een politiek oordeel geveld moet worden, dan moeten we natuurlijk oordeelsvormend.

De voorzitter: Maar dat is toch altijd.

De heer Katif: Als ik de enige ben, dan snap ik het.

De voorzitter: Maar bij iedere beeldvormende sessie is de vervolgvraag, wat willen we hiermee doen? Gaat het gelijk door als hamerstuk of wordt een oordeelsvormende sessie? Dit kan niet nieuw zijn na twee jaar, lijkt mij. Mevrouw Boom-Vos.

Mevrouw Boom-Vos: Vanuit onze fractie vinden wij het een hamerstuk. Dat is wat anders dan Beter voor Dordt vindt. Ik denk dat we beter even kunnen peilen.

De voorzitter: Beter voor Dordt, wat zou u het liefst willen?

De heer Katif: De commissieleden wilde ik gewoon uitdagen om te kijken hoe zij hier instaan. Als commissieleden zeggen, we hebben er geen... Dat laat ik aan mezelf. Daar kan ik altijd nog een amendement even in fietsen.

De voorzitter: Maar dat kan natuurlijk altijd, ook als het een...

De heer Katif: Daarom.

De voorzitter:

De heer Wringer: Beter voor Dordt wil hameren.

De voorzitter: Ik zie dat we gaan hameren. Dan geldt dat ook voor de Nota Grondbedrijf. Daar moeten we ook een keuze in maken. Gaan we daar ook direct bij hameren of is daar nog behoefte aan iets anders. Ik zie geen handen. Dan gaan we daarin ook hameren. Dan denk ik dat we het daarmee kunnen afsluiten. En dan altijd de logistieke mededelingen. Wilt u uw flesjes en kopjes meenemen. En dan wens ik u nog een hele fijne vergaderavond.

5. Vaststellen uitgangspunten aanpassing Huisvestingsverordening - Raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Engelen
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Damen (PvdA)
Dhr. Gündogdu (Op ons Eiland)
Dhr. De Heer (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Schalken-Den Hartog (Beter Voor Dordt)
Dhr. Stam (Fractie van Waardhuizen)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)
Portefeuillehouders: wethouder P. Heijkoop

De voorzitter: Goedenavond allemaal, het is half negen geweest. Er zijn genoeg raads- en commissieleden aanwezig. En de wethouder zit ook om tafel. Dan is het tijd, de heer Gündogdu, om stil te worden, want we gaan beginnen. Welkom bij deze commissievergadering. Vanavond bespreken we voor de tweede keer oordeelsvormend het vaststellen van de uitgangspunten van de aanpassing van de Huisvestingsverordening. En voordat ik verder ga met de inleiding doen we zoals gewoonlijk het voorstelrondje, zodat iedereen op de tribune en thuis weet wie er aan tafel zit. En dat we voor het verslag ook helder hebben wie er aanwezig zijn. En dan ga ik vandaag aan mijn rechterzijde beginnen. Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

De heer Damen: Leo Damen, Partij van de Arbeid.

De heer Van der Kruijff: Wim van der Kruijff, CDA.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer De Heer: Robert de Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer Van der Meer: Frans Bauke van der Meer, GroenLinks.

De heer Stam: Marco Stam Fractie van Waardhuizen.

De heer Heijkoop: Peter Heijkoop, namens het college.

De heer Den Boer: Mark de Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Yara van Engelen. En vanavond ben ik uw voorzitter. Dit is de tweede oordeelsvormende sessie, betreft dit onderwerp. De vorige was op 28 mei. En naar aanleiding van die vergadering heeft de commissie besloten om er nogmaals met elkaar in gesprek over te gaan. Nogmaals het debat te voeren. En dat wat meer toe te spitsen op de hoofdlijnen. Of tenminste, de hoofdlijnen die de commissie met elkaar op die manier heeft bepaald. We beginnen eigenlijk fris aan een nieuwe eerste termijn. En welke politieke partij mag ik de beurt geven? De heer Noldus, Dordtse VVD.

De heer Noldus: Misschien is dat een vraag. Want we zijn vorige keer, bij mijn weten, tot halverwege de eerste termijn van het college gekomen. Ik was eigenlijk in de veronderstelling dat we daar nog mee zouden gaan beginnen, alvorens de ronde vanuit de raad, vanuit de commissie te doen.

De voorzitter: Klopt. We hebben net even met de wethouder overlegd. En als het goed is, is er ook via de mail nog een hoop gewisseld en beantwoord. En in die zin de eerste termijn afgemaakt. Mocht het nu zijn dat de gehele commissie het gevoel heeft, we hebben eigenlijk dat laatste stukje verbaal eerste termijn van de vorige keer nog nodig, dan kan dat natuurlijk altijd nu nog. Maar u kunt er ook voor kiezen om nu te beginnen met een eigen eerste termijn. Kunnen we zo doorgaan, de heer Noldus?

De heer Heijkoop: Voorzitter.

De voorzitter: Wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Ik heb net weer mijn zeer ordelijke aantekeningen uit mijn tas opgevest. En ik zeg u gewoon heel eerlijk, ik weet ook niet meer precies waar ik gebleven ben. En ik weet ook niet precies welke vragen we nu ook allemaal schriftelijk hebben afgedaan. Ik denk dat voor de orde van de vergadering het meest handzaam is om het voorstel van de voorzitter te volgen, dat u met de beantwoording eerste termijn, waar ik vorige keer mee gestart ben, en de beantwoording die schriftelijk heeft plaatsgevonden, dat u daarop voortborduurt. En dat ik dan straks in mijn nieuwe eerste termijn alle open vragen nog kan beantwoorden en ook eventueel een reactie vanuit het college kan geven op uw stellingnames.

De voorzitter: De heer Gündogdu, Op Ons Eiland.

De heer Gündogdu: Voorzitter, mag ik ook een voorstel doen? Naar aanleiding van de laatste commissievergadering was er een concrete vraag naar aanleiding van een aantal partijen, die toch wel enigszins op bepaalde punten vrij dicht bij elkaar zaten, om een aantal voorstellen uit te wisselen. Mijnheer Van der Kruijff heeft een voorstel gedaan. De heer De Heer heeft een voorstel gedaan. Mijnheer Noldus. Misschien is het ook wel handzaam om juist hen het woord te geven, zodat we totaal als commissie een beeld hebben.

De voorzitter: Lijkt mij zeker een goed idee. Welke van de partijen die al iets hebben aangeleverd, mag ik het woord geven? Begin ik bij mijnheer De Heer, ChristenUnie/SGP. Gaat uw gang.

De heer De Heer: Voorzitter, we kijken positief terug op de laatste oordeelsvorming over dit onderwerp. Ik merk ook dat we echt met elkaar op zoek zijn naar het beste voor onze inwoners. Ondanks de complexiteit en hoe ver reikend deze verordening uiteindelijk ook is. Dank ook aan de collega's, die ook na de vorige commissie hun input hebben gedeeld met elkaar. En die heb ik ook deels geprobeerd mee te nemen in deze woordvoering. Ook de reacties van collega's heb ik geprobeerd mee te nemen hierin.

En mocht daar wat dubbelingen zitten met woordvoering van anderen, dan bij deze al even genoemd. Onze inzet op dit moment. We vinden het positief dat nu wordt voorgesteld om de eis om voorafgaand aan verblijf in een instelling een zelfstandige woonruimte te hebben te schrappen. We zien alleen graag dat dit wordt verruimd naar mensen die ook niet in een instelling verblijven. De andere eisen, zoals die nu zijn, die blijven dan ook van kracht. Zoals een inkomen onder de inkomensgrens en regiobinding, die ook een update krijgt, zoals we gelezen hebben en het voornemen van het college is.

Deze verruiming geeft dan meer mensen de mogelijkheid om voorrang aan te vragen. En voorkomt hiermee, in onze optiek, dakloosheid. En dat is precies waar wij als fractie ook op uit zijn. We zien ook graag dat de regiobinding wordt geherformuleerd, omdat te vaak mensen buiten de boot vallen. Het voorstel wat we langs hebben zien komen van de PvdA om ook de eis van regiobinding te laten vervallen voor mensen die aantoonbaar in geen enkele andere regio van Nederland aan de eis van regiobinding kunnen voldoen, vinden we eigenlijk wel een hele interessante. Maar we horen wel graag de reactie van het college, om in te schatten hoever dat dan precies reikt en wat de mogelijke invloed ook voor Dordrecht daarin zou kunnen zijn.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van de heer Noldus, Dordtse VVD.

De heer Noldus: Dat laatste was even waar ik naar op zoek was, ook om de uitstroom uit instellingen als voorwaarde los te laten. Ik ben benieuwd waar ChristenUnie/SGP de inschatting maakt wat de impact is op het aantal woningen dat dan met voorrang extra verdeeld zou moeten worden.

De heer De Heer: Voorzitter, wij hebben minder meegenomen wat precies de directe impact zou zijn. Ik denk ook dat dat voor zowel het college als voor ons als raad enigszins gissen zal blijven. Onze argumentatie om het wel te doen, is vooral het argument dat het daarmee rechtvaardiger zal worden of rechtvaardig zal worden. Je zou kunnen zeggen, maar dat gaat impact hebben. Je zou ook kunnen zeggen, maar het klopt gewoon op dit moment niet. En ons standpunt zou dan zijn, laten we werken aan die rechtvaardigheid, aan een rechtvaardige verordening, om vervolgens dan daar waar de schoen wringt ook echt met elkaar hard aan te werken.

De voorzitter: Helder zo, mijnheer Noldus? Ja. Gaat u verder met uw termijn.

De heer De Heer: Het volgende punt is dat we graag het percentage woningen met loting verhoogd zien naar twintig procent. We zijn ook gecharmeerd van het idee van de VVD voor een nieuwe opzet van een puntensysteem, of zoals het tegenwoordig heet, de inschrijfduur. We lezen over een idee om voordeel te geven bijvoorbeeld aan starters en jongeren. Heel concreet is dat voor ons nog niet. Totdat er concretere plannen zijn, stellen we voor om dat percentage loting te verhogen naar twintig procent, aangezien dit ook echt een direct voordeel is voor onder andere jongeren. We horen graag dan ook de reactie van de wethouder, ook specifiek op dat punt van dat percentage.

Volgende punt, zoals vorige keer gedeeld, is het momenteel zo dat wanneer je binnen een jaar opnieuw inschrijft, na accepteren van een woning via Woonkeus, je de volledige inschrijfduur van voor die tijd terugkrijgt. Dat moet wat ons betreft zo snel mogelijk stoppen, want dat houdt de lange wachtrij onnodig in stand. We hebben net als het CDA vorige keer gesproken over verruiming van de mogelijkheden voor mantelzorgwoningen, goed punt ook van het CDA, om flankerend beleid daarin mee te nemen. Om problemen zoals parkeernormen ook op te lossen. Heel goed. En een punt waar we ook graag in mee zouden werken. Voor deze eerdergenoemde punten denken we na over moties en amendementen en waar mogelijk samen ook met andere fracties. Nog een aantal andere punten en ideeën die onze aandacht hebben, die ook werden gedeeld door anderen.

Fractie van Waardhuizen stelt dat mensen die na één jaar worden uitgeschreven, als ze nog niet hebben betaald, dat we dat toch vooral na drie jaar moeten verplaatsen. Dat klinkt wat ons betreft heel goed in de oren. En het laatste rondgestuurde amendement van de Partij voor de Dieren over de tien procent studentenwoningen vinden we ook een hele creatieve en interessante. Horen we graag ook de reactie van het college op. Tot zover.

De voorzitter: Bedankt voor de bijdrage. Welke partij mag ik als volgende het woord geven? De heer van der Kruijff, CDA.

De heer Van der Kruijff: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, de vorige vergadering gaven we al aan dat we als CDA primair ook even wilden focussen op hoe je binnen de Huisvestingsverordening mogelijkheden kunt scheppen om meer woningen beschikbaar te krijgen, omdat we namelijk een woningtekort zitten te verdelen. Wat je ook doet, het knelt altijd ergens. En als het wat minder gaat knellen doordat je meer woningen beschikbaar krijgt, helpt dat aan alle kanten. Vandaar ons voorstel om de eis bij woningsplitsing, die nu op minimaal 70 vierkante meter staat als de ontstane woning, lager te stellen. Net als het idee dat je dat niet moet gaan doen als commercieel verdienmodel. Want voor je het weet, de hele woningvoorraad die groot is, wordt dan klein van kleine woningen. Maar je hebt nu ouderen vooral die opeens alleenstaand zijn geworden of misschien met zijn tweeën in veel te grote woningen, waarvan we weten dat het vrij moeilijk is om een passende andere woning te vinden en waarvoor het heel interessant is wellicht om hun woning te splitsen. Dan kunnen ze gewoon blijven wonen waar ze nu wonen. Dat willen ouderen vaak. En je creëert een kleinere woning voor een starter, die misschien ook betaalbaar is. Dan snijdt het mes aan 2 kanten. En die mogelijkheid zouden wij graag willen scheppen. En dan moet je die 70 vierkante meter eis lager stellen. En wij hebben in het voorstel, wat we aan andere fracties hebben gedaan, 45 vierkante meter genoemd. En nog wat eisen waaraan zo'n woning moet voldoen. Maar die 45 vierkante meter is een beetje op de praktijk geënt. En als iedereen mij gaat overtuigen dat het 40 of 50 vierkante meter zou moeten zijn, ga ik daar best wel in mee. Want het is meer om een gevoel daarbij te geven. In de beantwoording van de technische vragen werd al aangegeven dat je moet oppassen dat dan niet alle grote woningen opeens allemaal leiden tot heel veel kleine woningen en dat je geen grote woningen meer overhoudt. Vandaar dat wij zeggen, doe dat dan ook alleen voor mensen die daar nu al wonen.

En je zou daar bijvoorbeeld eisen aan vast kunnen binden dat dat alleen mag voor woningeigenaren die in het betreffende pand al tien jaar wonen of vijf jaar of acht jaar of wat we hier ook met zijn allen vinden. Maar u begrijpt de bedoeling, mensen die daar al een tijdje wonen, die gewoon een woning waar ze nu zitten zelf willen blijven bewonen en een andere woning ernaast willen realiseren. Dat is ons eerste uitgangspunt wat we zouden willen veranderen. De tweede gaat over de hospitairegeling, gaat over verkamering voor jongeren mogelijk maken. Zit een beetje in de lijn met ook wat de Partij voor de Dieren beoogt, meer woningen voor studenten en jongeren mogelijk maken. In het huidige voorstel is dat dat alleen in het centrum zou mogen. Wij begrijpen niet helemaal waarom dat alleen maar in het centrum mag. Ik denk, die regeling kan wel misschien in heel Dordt heel of wellicht, dat begrepen we ook wel uit de beantwoording van de technische vragen, dat je bij een aantal kwetsbare wijken heel goed moet

oppassen of je dat wel wil. Wellicht moeten we dan even goed met elkaar nadenken of je dat voor heel Dordrecht wil of dat je een aantal kwetsbare wijken benoemt waar je zegt, laten we het daar maar niet doen, als dat een risico zou zijn. Het laatste punt, voorzitter, wat wij hadden ingebracht, gaat over de mantelzorgwoningen. De heer De Heer refereerde er al aan. Mantelzorg is vaak voor iemand die je nabij staat. En dan mag je dat tijdelijk doen. En als het niet meer nodig is, dan vervalt het recht op een mantelzorgwoning. Maar we zien heel veel mooie maatschappelijke initiatieven, ook hier in Dordt. Denk aan Kamers met Aandacht. Maar er zijn vast wel vergelijkbare initiatieven, waar mensen wordt gevraagd om ook kwetsbare jongeren... Het hoeven trouwens niet altijd jongeren te zijn. Kunnen ook wel wat verder op leeftijd zijn. Die tijdelijk even ergens anders mogen wonen en dan in zo'n mantelzorgwoning mogen wonen. Die doelgroep wat uit te breiden daarvoor. Dat zijn onze drie punten die we hebben ingebracht. En natuurlijk, dat was de inspreker, waar het gaat over de parkeernormen of andere welstandseisen als je gaat splitsen. Als het daarop stukloopt, dat je daar in flankerend beleid toch ook wat soepelheid moet aanbrengen om dat mogelijk te maken. Natuurlijk zorgen dat het niet ontspoord.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Kruijff, ik verwachtte hem al. Ik hoorde parkeren. Ik denk de VVD gaat straks aan. De heer Noldus, per interruptie.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. Niet alleen voor het parkeren, maar het zit vooral in het flankerend beleid. Want op zich sympathie ook voor het voorstel van het CDA. Alleen ik ben wel benieuwd hoe die invulling van het CDA dan betreft zijn. Het gaat over best wel veel potentiële regelingen. Je kan ook niet op alles, denken wij, afstand nemen bij voorbaat. Welke instrumenten, welke weging heeft het CDA dan voor ogen om hier ook in de praktijk handen en voeten aan te kunnen geven.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, om maar een gedachte mee te geven, als het gaat over de parkeernorm. Stel dat in een bepaalde wijk nu een parkeernorm geldt van 2,0. En je zegt, we willen dat dat niet een probleem wordt, zou je in flankerend beleid bijvoorbeeld de parkeernorm op 1,9 of 1,8 moeten zetten. En dan kan je voor jezelf uitrekenen in zo'n omgeving tot hoeveel te splitsen woningen dat dan leidt die je binnen de norm weer kunt doen. Het is een gedachtegang.

Misschien juridisch niet helemaal correct. Maar ik zeg maar even gewoon met ons boerenverstand, is dat hoe wij het voor ons zien hoe je daar ruimte in kunt scheppen. En toch een norm aan te geven waar je wel binnen moet blijven. Het houdt ook ergens op.

De voorzitter: Die politieke wens mag u zeker uitspreken.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus nog een vervolgvraag.

De heer Noldus: Vervolgvraag.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Noldus: Die probeer ik dan even te wegen ook ten opzichte van... Want er zijn natuurlijk heel veel initiatieven ook voor nieuwbouwrealisatie die we toetsen aan bijvoorbeeld de regelingen rondom parkeren en allerlei anderen. Stelt het CDA dan voor om per definitie over alle wijken deze normen naar beneden te brengen, ook voor nieuwbouwonstwikkelingen of sec voor splitsing? Ik ben een beetje op zoek naar hoe die invulling daar dan van gaat zijn.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, de politieke wens is om te zorgen dat de parkeernorm niet direct belemmerend is om een woning te kunnen splitsen. En als je dat in alle wijken moet doen, zou je het moeten doen. Als er een hele creatieve vondst komt van een deskundige ambtenaar die zegt, dat kun je veel simpeler voor elkaar krijgen met een andere maatregel, vinden we het ook prima. Het zit ons niet op de maatregel, maar we snappen dat je het ergens moet vastleggen als beleid waar je aan moet voldoen.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Dit was volgens mij ook het einde van uw eerste termijn. Klopt dat?

De heer Van der Kruijff: Ja. Voorzitter, we kunnen nog erg ingaan op wat alle andere fracties gaan vinden, maar misschien moet u ze eerst maar eens gewoon het woord geven en er dan wat van vinden.

De voorzitter: Dat gaan we ook zeker doen. De heer Damen, gaat u gang.

De heer Damen: Voorzitter, we hebben in een eerdere bijeenkomst de mensen van de club Precaire Woonvormen aan het woord gehad. Die hebben duidelijk geschetst hoe erg mensen omhoog zitten die eigenlijk geen eigen woonruimte hebben en voortdurend bij anderen moeten logeren of op een andere manier ergens wonen waar geen woning is. In mijn eigen omgeving kom ik regelmatig jonge mensen tegen, gewoon werkende jonge mensen met een bescheiden inkomen die bij God niet weten hoe ze aan een woning moeten komen en zich daar gewoon dagelijks zorgen over maken. Het is een veel breder probleem als alleen maar die mensen van de Precaire Woonvormen. Er zijn hele grote groepen jongeren die zich zorgen maken.

Daarom ondersteun ik graag de ideeën die net door mijn buurman naar voren zijn gebracht over hospitaverhuur en mantelzorgwoningen. Ik zou ook willen pleiten voor het verhogen van het percentage onzelfstandige woonruimte per honderd woning of per vijftig woningen. En dat schept ook enige ruimte. Om te voorkomen dat dat allemaal tot verschrikkelijke dingen leidt, waar eerder al op gewezen is, zou je een dergelijke regeling voorlopig als tijdelijk kunnen zien. En gewoon kijken wat het effect is. Op het moment dat het leidt tot hele nare parkeerproblemen, dan zou je op een gegeven moment aan de regeling een halt kunnen toeroepen.

De voorzitter: U wordt geïnterrupteerd door de heer Schalken van Beter voor Dordt. Gaat uw gang.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Richting de PvdA de vraag, we hebben het de vorige keer al over gehad dat in het verleden kamerverhuur tot echt hele vervelende situaties heeft geleid. En in sommige straten is nog steeds de druk erg hoog. En dat is niet alleen met parkeren, maar ook de leefbaarheid. Wilt u niet aan de voorkant

al zorgen dat we niet die situaties weer nog erger gaan krijgen en gebieden waar het nu ook nog steeds al zorgelijk is?

De heer Damen: Ik zou dat graag doen, maar dat moet ik afwegen tegenover de problematische situatie die er bestaat voor met name jonge woningzoekenden en startende woningzoekenden. En dat is een afweging die je moet maken. Je kunt niet alleen kijken naar, hoe kunnen we eventueel overlast in de wijk vermijden? Je moet ook kijken naar de problemen die er nu wel degelijk bij een grote groep in Dordrecht bestaan. En in die afweging zeg ik, maak dan een tijdelijke regeling waar je enige verruiming toepast. Ten tweede, ik woon zelf in een straat waar nogal wat kamerverhuur plaatsvindt. Wat ik constateer, is dat dat betrekkelijk weinig overlast geeft. Maar er zijn een aantal medebewoners in de straat die zich daar wel aan ergeren. En wat dan het probleem is, is niet het feit dat wij die regeling hebben zoals we die nu hebben, maar dat er geen controle plaatsvindt. De Omgevingsdienst geeft aan dat ze niet voldoende mensen hebben om actief te controleren. Daar zit mogelijk een probleem. Laten we daar eens wat aan doen.

De voorzitter: De heer Schalken, tweede interruptie.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, dank u wel. Dan maak ik me toch wel toch ernstig zorgen over wat de Partij van de Arbeid nu voorstelt. Want juist in die kwetsbare wijken, waar u ook uw achterban heeft en waar u zich ook sterk voor maakt, gaat u een situatie creëren waarvan u aan de voorkant al weet dat we die niet kunnen handhaven, omdat we nu al een tekort aan mensen hebben. Vindt u nu echt niet dat u aan de voorkant...

De voorzitter: Even via de voorzitter, alstublieft, de heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Vindt de PvdA nu echt niet dat ze een onverantwoord voorstel doen in deze, die echt een hoop mensen het woongenot nog verder gaat ontnemen.

De voorzitter: De heer Damen, PvdA.

De heer Damen: Lijkt mij zwaar overdreven, voorzitter. Ik geef aan dat je de formele regeling wel wat kunt verruimen. Dat betekent dat je eigenlijk meer controle hebt. Dat je weet waar die panden zitten. Dat je daar ook inspecties kunt doen. Je moet juist de illegale situaties tegengaan. Daar moet je de nadruk op leggen. En de legale situaties kun je enigszins verruimen. En dan kun je tegelijkertijd beter controle uitoefenen. Volgens mij heb je dan die problemen getackeld. En ik proef wat dat betreft bij Beter voor Dordt iets te veel koudwatervrees. Als je de regeling verder tijdelijk maakt, dan kun je op tijd stoppen als je constateert dat dat onverhoopt toch tot nare situaties leidt. En zoals al eerder aangegeven, in sommige regelingen zou je bepaalde wijken moeten uitsluiten waar je verwacht dat dat problemen geeft.

De voorzitter: U heeft de interruptie helder beantwoord, de heer Damen. Ik hoor spreiding en handhaving. Er is ook een andere interruptie bijgekomen van mijnheer De Heer, ChristenUnie/SGP. Gaat uw gang.

De heer De Heer: Voorzitter, dank u wel. Ik voel wel een beetje mee met de discrepantie die de heer Schalken ook aangeeft bij het voorstel van de heer Damen. Aan de ene kant juist nodig. We moeten verruimen, want er is urgentie. Laten we wat doen. En tegelijkertijd erkent de heer Damen denk ik ook de problemen. Deels merkte hij het in zijn eigen wijk. We zijn er ook niet blind voor wat er nog verder in de stad gebeurt. Hij noemt ook dat de Omgevingsdienst eigenlijk niet genoeg capaciteit heeft. Maar stelt toch voor om het te gaan verruimen. Zou het dan niet heel goed zijn, als we die stap nemen, dat we eerst meer duidelijkheid hebben over handhaving en over een verruiming daarvan, zodat het enigszins voorwaardelijk wordt gesteld voordat we dan dat percentage omhoog gaan gooien. Hoe ziet de heer Damen dat?

De voorzitter: De heer Damen, PvdA.

De heer Damen: Ik ben het er helemaal mee eens. Gewoon simpel als dat. Ik denk dat je dat moet doen. Ik vind dat als je zegt dat je een regeling hebt, dan moet je hem ook handhaven. Voorzitter, ik kom op een ander verhaal terecht. Het verhaal over de regiobinding. Het is al eerder aangegeven. Ik denk dat de huidige formulering van de regiobinding een aantal mensen uitsluit die in een zeer precarie situatie zitten. Het betreft enerzijds de mensen die eigenlijk in geen enkele plaats in Nederland aanspraak kunnen maken op regiobinding, terwijl ze wel superurgent woningzoekend zijn en eigenlijk ook voor urgentie in aanmerking zouden komen en toch nergens terecht kunnen. Ik denk wel dat je dat zorgvuldig moet doen en dat dat duidelijk moet worden aangetoond. Ik denk ook, en dat is al eerder gezegd, dat je heel goed in de gaten moet houden of dat een aanzuigende werking heeft. Naar mijn verwachting is dat beperkt het geval. En dat betekent ook dat je een dergelijke regeling misschien zou moeten koppelen aan een evaluatiemoment. En dat je inbouwt dat als het onverhoopt veel aanzuigende werking heeft, dat je dan de regeling gewoon weer terug kunt draaien.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van de VVD. De heer Noldus.

De heer Noldus: Ik hoor de heer Damen zeggen, we hebben niet de verwachting dat dat grote aantallen zijn. We verwachten dat het meevalt. Op basis waarvan denkt Partij van de Arbeid dat dat geen significante aantallen zullen zijn?

De voorzitter: U zet hem nu precies uit. Hij stond nog aan.

De heer Damen: Voorzitter, ik ben werkzaam geweest in deze sector, twintig jaar lang. En daar baseer ik deze veronderstelling op. Deze gevallen kwamen langs, maar eens in de drie, vier maanden. De aantallen vallen mee. Verder, voorzitter, pleiten wij ook voor... Er zijn mensen die hebben aangegeven, ik ben in Dordt opgegroeid. Ik ben met een partner ergens anders gaan wonen. Gescheiden. Maar toen was ik al een fors aantal jaren uit Dordrecht weg. En ik zit fors omhoog. En nou wordt er tegen mij gezegd dat ik niet in Dordrecht voorrang mag aanvragen, omdat ik daar de laatste drie jaar niet gewoond heb of de laatste tien jaar, zes jaar niet gewoond heb. Maar ik ben gewoon vijftien, twintig jaar lang in Dordrecht opgegroeid. Daar woont mijn familie of mijn kennissen. Ik kan daar steun aan ontleen. Ik denk dat we ook voor die categorie moeten zeggen, daarvoor moet je de bindingseis anders formuleren. Als jij minimaal tien jaar in

Dordt gewoond hebt, zou er in principe sprake moeten zijn van regiobinding. Onverlet latend dat de andere eisen die gelden voor het toekennen van voorrang dan wel overeind blijven. Tenslotte, voorzitter, wat betreft loting ben ik niet zo'n voorstander. Ik geloof veel meer dat je een gewoon een contingent woningen voor jongeren zou moeten toekennen. Dat kan met een soort labeling dat je zegt, die en die en die woningen worden alleen aan jongeren toegewezen. En dat betekent ook dat je toch via de wachtduurregeling dan op een eerlijke manier woningen toewijst, terwijl je wel de hoeveelheid woningen voor jongeren die beschikbaar komen verruimt. En ik zou er ook voor willen pleiten dat er extra punten worden toegekend voor mensen die een verhuurbare woning achterlaten. Meer ruimte bieden voor jongeren, dat is meer ruimte bieden voor starters. Die laten geen woning achter. Ik denk dat het zaak is dat we de doorstroming aan de gang houden. En dat kan door extra punten toe te kennen aan mensen die een woning achterlaten, die weer toegewezen kan worden aan een andere woningzoekende.

De voorzitter: Dank u wel. De politieke raakvlakken en verschillen worden zo een beetje duidelijk op tafel. Welke politieke partij wil er nog iets aan toevoegen of tegenin brengen? De heer Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Venderbos-Lambinon: Voorzitter, dank u wel. Tijdens de oordeelsvormende commissievergadering van 28 mei heb ik al aangegeven dat de Partij voor de Dieren zich kan vinden in het raadsvoorstel uitgangspunten aanpassing in de Huisvestingsverordening, maar op het gebied van huisvesting voor studenten te weinig mogelijkheden ziet. Behalve het amendement voor het gemiddeld schrappen uit de verordening stellen wij een tweede concept amendement voor om de quoteringskamerhuur te verhogen van twee procent naar tien procent in het kernwinkelgebied. En als reactie op de heer Van der Kruijff, waarom alleen in het centrum en niet in andere wijken?

In het centrum is het mogelijk om in woningen boven winkels te gaan verblijven. En studenten gaan nu eenmaal heel graag uit, wat ook in het centrum gebeurt. Zodat je minder dat verkeer hebt vanuit het centrum naar andere wijken.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: Er is een interruptie van de heer Van der Kruijff van het CDA. Gaat uw gang.

De heer Van der Kruijff: Daar ben ik het wel mee eens hoor. Waar ik het over had, was over de hospitaregeling. Dat is een hele andere regeling. Maar ik begrijp heel goed de tien procent voor studenten in het centrum boven winkels.

De voorzitter: De heer Venderbos, gaat u verder.

De heer Venderbos-Lambinon: Dank u wel. Net als Beter voor Dordt ziet de Partij voor de Dieren de ongelooflijke druk die er nu op de woningmarkt is, zeker voor studenten en jongeren. Ook zijn we het met Beter voor Dordt eens dat de twee procent de basis is en er gekeken moet worden naar mogelijkheden om per geval daarvan af te wijken. Ons amendement om de quoterings voor het winkelgebied aan te passen naar tien procent is

zo'n mogelijkheid. Om ervoor te zorgen dat deze onzelfstandige woonruimtes alleen verhuurd gaan worden aan studenten en jongeren kan er met de campuscontracten gewerkt gaan worden, zoals bijvoorbeeld in Amsterdam. Met de hogere quotering in het kernwinkelgebied zet Dordrecht weer een stapje richting een volwaardige studentenstad.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie, de heer Venderbos, van GroenLinks. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Even een vraag aan de heer Venderbos. Is uw amendement bedoeld als een aanvulling of een vervanging van dat punt? Het wordt gepresenteerd als een vervanging. En dan vervalt die twee à drie procentregeling. Maar ik krijg de indruk dat uw bedoeling is om voor het winkelgebied een andere optie toe te voegen. Klopt dat?

De heer Venderbos-Lambinon: Dat is juist. Wij willen puur voor het kernwinkelgebied een andere optie, met een maximum van tien procent. Wat ik net zei, een hogere quotering in het winkelgebied zet Dordrecht weer een stapje richting een volwaardige studentenstad, wat zo gewenst is door meerdere partijen. De Partij voor de Dieren is het eens met de Partij van de Arbeid om de voorrangsregeling verlaten instelling niet te schrappen, zolang niet duidelijk is welke verbetering bereikt wordt. De Partij voor de Dieren is, net als het CDA en ChristenUnie/SGP, voorstander van verruiming van de mogelijkheid voor kleine mantelzorgwoningen. Dordrecht kent sinds 14 maart 2022 de opkoopbescherming, maar geeft nauwelijks gevolg aan de Leegstandswet. Woningen staan soms meer dan een jaar leeg, ook nadat deze zijn opgeknapt.

Volgens de Leegstandswet kunnen deze woning onder bepaalde voorwaarden verhuurd worden, maar de realiteit is dat deze leegstaande woningen als beleggingsobject aangekocht en opgeknapt gaan worden. En dat is volgens Partij voor de Dieren niet de bedoeling van al die leegstand. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel voor uw inbreng. Dan zag ik ook GroenLinks. De heer Van der Meer, voor de eerste termijn.

De heer Van der Meer: Dank u wel, voorzitter. Het eerste punt wat ik aan de orde wil stellen, is in aansluiting op wat mijn buurman al naar voren gebracht heeft. De instellingsverlaters en andere mensen die echt dak- en thuisloos zijn, zitten in feite in een vergelijkbare positie. En wij zouden graag als uitgangspunt voor de nieuwe verordening willen zien dat die ook gelijkwaardig of in elk geval zo behandeld worden dat ze gelijke kansen hebben. En het voorstel van de ChristenUnie/SGP gaat in die richting. Daar gaan wij waarschijnlijk in mee. Dan het tweede punt, uitbreiding van woonruimtes. De voorstellen die het CDA daarover gedaan heeft, die spreken ons zeer aan. En daarnaast ook het idee wat net door de Partij voor de Dieren naar voren werd gebracht om iets met de leegstand te doen. Ik begrijp uit de antwoorden op technische vragen dat daar natuurlijk wat ambtelijke capaciteit voor nodig is om dat te doen. Maar het kan in onze ogen maatschappelijk toch wel een heel belangrijk aantal woningen opleveren, met name voor de categorie van jongeren, waar meerderen voor gepleit hebben. Loting voor jongeren hebben wij ook vraagtekens bij, omdat loting per definitie betekent dat sommigen geluk hebben en anderen pech en langer moeten wachten. Wij voelen

inderdaad meer voor meer woningen die geschikt zijn voor jongeren en/of een apart contingent, zoals de Partij van de Arbeid voorstelt, voor jongeren tot bijvoorbeeld 27 jaar.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van het CDA. De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ik snap de gedachtegang. Maar wat je natuurlijk ziet bij loting, is dat dat mensen met een korte inschrijfduur meer kans geeft op een woning. Nou zijn dat grotendeels jongeren. Daar zijn we het denk ik wel over eens. Het zijn natuurlijk niet alleen maar jongeren. Er zijn wel meer mensen met een korte inschrijvingsduur die niet urgent zijn. Ik heb begrepen bijvoorbeeld als je gescheiden bent en je zoekt een huis. En zo kunnen we nog wel een paar situaties bedenken. Of je had een koophuis en je hebt dat vanwege een financiële situatie moeten verkopen en je zoekt een huurhuis, dan heb je ook een korte inschrijfduur.

De voorzitter: De heer Damen, we gaan niet buiten de microfoon interrumpen.

De heer Damen: Voorzitter.

De voorzitter: Dan moet u netjes de beurt vragen. En dit is een interruptie van de heer Van der Kruijff of de heer Van der Meer. U kunt nu niet de heer Van der Kruijff interrumpen. Dan moet u nog even wachten. De heer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Maar ik had stiekem al gehoord dat ik blijkbaar een verkeerd voorbeeld geef. Maar de heer Damen gaat vast nog wel goede voorbeelden straks even aan me vertellen van mensen die ook een korte inschrijfduur hebben en toch niet jong zijn. En vindt u dan dat je daar niet iets voor moet regelen? Want loting helpt eigenlijk al die mensen qua kans.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Of juist niet. Ik bedoel, als je met loting een woning krijgt, heb je geluk. Als je meer woningen verloot, betekent het dat er ook mensen zijn die nog langer op een woning moeten wachten. Het netto voordeel daarvan is voor sommigen aanwezig en voor anderen is er netto een negatief effect. Een voorrangsregeling is prima. Aparte contingenten voor bepaalde groepen kunnen ook zinvol zijn. Loting betekent gewoon, je hebt geluk of je hebt pech. En sommigen hebben er baat bij en anderen niet.

De heer Noldus: Voorzitter.

De heer Van der Meer: En wat is de grond daarvan?

De voorzitter: De heer Van der Kruijff, voldoende zo gehoord?

De heer Van der Kruijff: De opvatting van GroenLinks is me volstrekt helder. Of ik het er helemaal mee eens ben, dat is wat anders.

De voorzitter: Dat is inderdaad mijn vraag aan u. Dan ga ik naar de interruptie van de heer Noldus, Dordtse VVD.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Dan toch even over de opvatting van GroenLinks. Want ik snap de opvatting, als er geloot wordt, hebben sommige mensen geluk en anderen pech. Dat is evident. Wat ik niet helemaal begrijp, is de argumentatie dat dan anderen moeten wachten. Dat gaat immers ook op bij voorrang. Dat gaat ook op bij de puntensystematiek. Het is, hoe je ook verdeelt, er is altijd één iemand die de woning krijgt en de rest van de gegadigden niet. Hoe kijkt GroenLinks daar tegenaan?

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Een woning gaat maar naar één gegadigde natuurlijk. En de bedoeling van de Huisvestingsverordening is om dat zo eerlijk en rechtvaardig mogelijk te doen. Als je vindt dat een bepaalde categorie meer kansen moet hebben, dan moet je daar een apart contingent voor maken of in het puntensysteem of wat dan ook iets regelen zodat ze sneller kans maken. En loting is een beetje een oneigenlijk instrument, denken wij. We zijn er niet categorisch tegen, echt niet. En als dat bepaalde groepen helpt, is dat natuurlijk mooi. Maar wij denken dat er betere oplossingen zijn om bijvoorbeeld de groep jongeren of andere mensen die haast hebben te helpen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan mag u verder met de woordvoering.

De heer Van der Meer: Dank u wel.

De voorzitter: De heer Damen, als u fluistert, moet u iets zachter fluisteren.

De heer Van der Meer: Ik had vorige keer nog een vraag gesteld over de verhuurdersvergunning. En daar heb ik vervolgens een technische vraag over gesteld. De vraag was namelijk, waarom wordt die specifiek voor bepaalde wijken of voor arbeidsmigranten verplicht gesteld? Waarom geen generieke vergunning? Het technische antwoord daarop was, dat kost extra ambtelijke capaciteit. Ik heb daar nog een vraag bij. Is dat echt zo? Want als je generieke verhuurdersvergunningen hebt, dan moet iedereen een vergunning aanvragen. Als je het niet specifiek maakt, heb je een groter handhavingsprobleem. Want dan moet je namelijk controleren of een bepaalde woning bijvoorbeeld aan een arbeidsmigrant verhuurd is. Wat is overigens precies een arbeidsmigrant? Is dat ook iemand die op de universiteit werkt bijvoorbeeld? Daar hebben we vraagtekens bij. En er zit ook een beetje een principiële element aan van, als je verhuurt aan een arbeidsmigrant, ook al doe je dat allemaal keurig, heb je een vergunning nodig. En als je aan iemand anders verhuurt, heb je in bepaalde wijken geen vergunning nodig. Dat kan toch enigszins stigmatiserend werken, denken wij. Dan een vraag over de toeristische verhuur. Zestig dagen lijkt vrij veel voor een stad als Dordrecht. Vergelijkbare steden hebben normaal een limiet van dertig dagen toeristische verhuur. De vraag is eigenlijk of de wethouder daar ook nog even op wil reflecteren. En ik ben ook benieuwd hoe andere partijen daarover nadenken. En tenslotte het voorstel om specifieke beroepsgroepen, zoals agenten, zorgpersoneel en leraren voorrang te geven. We hebben daar de praktische vraag bij of dat echt helpt om vacatures te vervullen. Mensen in deze beroepen, zeker ook in de zorg, wonen vaak in een andere plaats dan waar ze werken. En geven daar soms ook de voorkeur aan. En de tweede

vraag is, zijn andere vacatures dan niet zo van belang? We begrijpen uit de monitor Agenda Dordrecht 2030 dat er regionaal 6.800 vacatures zijn. Er zijn in Dordrecht, begrijp ik uit antwoorden op technische vragen, 350 vacatures in de zorg en wat leraren betreft. Zijn die andere duizenden vacatures dan minder urgent om naar Dordrecht naar trekken? Dat is mijn vraag. Ek ben ook op dat punt benieuwd hoe anderen daar tegenaan kijken.

De voorzitter: Dank u wel. Dan heb ik net verkeerd in mijn hoofd opgeslagen dat het ordevoorstel van de heer Noldus van de VVD een woordvoering was. Dat was natuurlijk niet zo. De VVD is aan de beurt. De heer Noldus.

De heer Noldus: Het zou anders wel een mooie woordvoering zijn, voorzitter. Dank u wel. Een aantal punten vanuit de Dordtse VVD. Om te beginnen met de puntensystematiek. Is al eerder genoemd. En op dit moment zien we dat door de huidige puntensystematiek vooral jongeren en starters enorm lage kansen hebben ten opzichte van mensen die al geruime tijd over een woning beschikken. Dat zie je bijvoorbeeld ook bij het voorbeeld van ChristenUnie/SGP over het behoud van punten na het toewijzen van een woning. En wij willen graag als opdracht aan het college meegeven om samen met andere gemeenten en de woningcorporaties, want we kunnen ons voorstellen dat dat nodig is, te komen tot een andere invulling van deze puntensystematiek.

Waar meer aandacht wordt gegeven aan deze doelgroepen, maar waar ook beter gestuurd kan worden op actief woningzoekenden versus mensen die passief ingeschreven staan en wellicht ook wel zelfs mensen die verzaken met het op komen dagen bij een bezichtiging. Wat we toch in de evaluatie helaas als veel genoemd punt terugzien. Dat vinden wij, laat ik zo zeggen, vrij onsympathiek en ook niet passend in de huidige woonsituatie. Wat ik aangaf, wat ons betreft in ieder geval aandacht daarin voor jongeren, starters en eventueel andere urgent woningzoekenden, die daarmee meer kans zouden hebben. Waarmee ook wat ons betreft een deel van die urgentieregeling zou kunnen komen te vervallen.

De voorzitter: Een interruptie van PvdA. De heer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, een aantal woningzoekenden staat heel gericht ingeschreven voor een bepaalde woning in een bepaalde straat of van een bepaald type. Soms eindigen ze toch vrij hoog, maar constateren dat dan die woning niet aan hun eisen voldoet. Staan ze wel 25 jaar ingeschreven. Om die mensen dan terug te zetten. En dat zijn echt specifieke zoekers. Dat is volstrekt legitiem. Ik snap niet waarom die mensen teruggezet moeten worden in puntenaantal of wat dan ook, omdat ze dan niet komen opdagen bij een bezichtiging?

De voorzitter: De vraag, waarom moeten die mensen...

De heer Noldus: Voorzitter, ik denk dat het twee verschillende situaties zijn. Ik denk als ik de heer Damen hoor, is dit het afwijzen van een woning. Daar kun je van alles van vinden. Maar dat is volgens mij iets anders dan wat ik bedoel met het niet op komen dagen op een bezichtiging. We lezen ook in de monitor over de beschikbaarheid. Ik kijk naar de wethouder, volgens mij... Ik zag hem niet meer vandaag bij de stukken zitten, maar die zat er de vorige keer wel bij, even ook als opmerking naar de griffie. Maar daar

is duidelijk beschreven dat bij het toewijzingsmodel een relatief hoog aantal niet op komt dagen bij bezichtigingen. Dat vinden we zorgelijk. Volgende punt, voorzitter, waar we op in willen gaan, het kwam net al even op het aantal voorstromers. In de richtlijnen uitvoering van de woonruimteverdeling in de Drechtsteden, waarin de corporaties samen afspraken maken, lezen we maximaal 30 van de voor verhuur vrijkomende woningen in de Drechtsteden wordt beschikbaar gesteld aan voorrangskandidaten, op basis van het aanbodmodel en directe bemiddeling. En daarmee voor voorstromers. We maken ons zorgen dat op dit moment 30 tot 40 procent van de woningen wordt verstrekt en in 2021 37 procent, in 2022 zelfs 38,5 procent in Dordrecht. En we zien dat er ook uitbreiding in het voorstel al wordt voorgesteld en dat eigenlijk vanuit de commissie er nog overtoept lijkt te worden. En dat geeft ons de nodige zorgen. En doordat ook het verstrekken via loting wordt uitgebreid, dreigt de situatie dat slechts 40 tot 50 procent van de woningen beschikbaar komt via het puntensysteem. En dat is wat ons betreft echt een te laag aandeel.

De voorzitter: Nogmaals een interruptie van de PvdA. De heer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, ik sta helemaal sympathiek tegenover het maximaal houden van het percentage woningen dat gewoon via de normale procedure toegewezen kan worden. En van de andere kant, op het moment dat je het aantal urgent woningzoekenden tot dertig procent van de vrijkomende woningen maximeert, dan betekent het dat je in feite een tweede wachtlijst ontwikkelt van acht procent mensen die dan in dat jaar niet aan de bak komen, of de zeven procent of tien procent. Die staan volgend jaar bovenaan de lijst als meest urgent en langwachtende woningzoekenden. En binnen een jaar of drie, vier heb je gewoon een tweede wachtlijst van de super urgenten. En dat zijn echt super urgenten, want voordat je urgent kunt worden, moet je al aan een hele hoop eisen voldoen. Het lijkt mij buitengewoon onverstandig. De vraag is van mij aan de VVD, is het dan niet veel beter om te zorgen dat het aantal beschikbaar komende sociale huurwoningen wordt uitgebreid door er meer van te bouwen? Want dat is een zaak die de VVD systematisch tegenhoudt.

De voorzitter: We zijn nu niet bezig met bouwen, maar met herverdelen. Maar ik zal de heer Noldus ruimte geven om op zijn eigen manier antwoord te geven.

De heer Noldus: Voorzitter, dank. Want een tweede wachtlijst is dat ons betreft niet aan de orde. En we snappen ook als je op een bepaalde manier halverwege oktober zit en je gaat over zo'n grens heen, dat je de mensen in november eenzelfde kans en rechtszekerheid moet bieden als de mensen die in januari opteren voor zo'n regeling. Dat vinden we een lastige. Tegelijkertijd vinden we het ook ingewikkeld dat we nu eigenlijk met elkaar constateren dat het aantal voorranggevallen hoger is dan we met elkaar zouden willen en dat we met elkaar hier daarin toch doelgroepen blijven toevoegen aan die voorrangscategorieën. We zouden dan graag zien dat we de opdracht meegeven aan het college dat we toch een kaderstelling zien als dit wordt overschreden. Dat we daarmee ook een voorstel krijgen van het college hoe we ons beleid qua voorrang dermate kunnen aanpassen dat we in de navolgende jaren wel ons kunnen richten op die maximale percentages en aantallen van die toewijzing. En dat is een

spiegel die we ons nu zelf, wat ons betreft, onvoldoende voor durven te houden. Ga ik door.

De voorzitter: Dank u wel. U gaat verder met de termijn. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Voorzitter, dank u wel. Volgende punt gaat over toeristische verhuur. En we snappen het voorgestelde beleid met betrekking tot de toeristische verhuur vanuit het college. Tegelijkertijd zien we eigenlijk in de praktijk op dit moment geen problemen. En ook hoorden de vorige keer dat er eigenlijk geen budgetten zijn voor handhaving. Op dit moment is er een tekort aan kamers voor toeristische verhuur. Dat is een langer lopend iets voor een hotel te bewerkstelligen. En we verwachten dat een maximum aantal nachten leidt tot een vermindering in aanbod en daarmee een stijging van prijs en ook daarmee extra administratieve en handhavingskosten voor de gemeente. En wat ons betreft zijn dat allemaal onwenselijke effecten. We willen dan ook meer toeristische overnachtingen faciliteren in onze stad. Die moeten betaalbaar zijn. En we willen ook dat de gemeente daar weinig administratieve en handhavingslasten voor nodig heeft. Wat ons betreft deze voorgestelde regeldruk ook te schrappen uit het voorstel.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie van GroenLinks. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Begrijp ik het goed dat de heer Noldus helemaal geen regeling daarvoor wil? Want het verschil tussen dertig of zestig dagen leidt niet tot meer of minder handhavingsproblemen, denk ik, toch?

De heer Noldus: Voorzitter, eens. Mijn laatste zin, toen was al op de knop gedrukt volgens mij, we willen voorstellen om de extra voorgestelde regeldruk op dit gebied te schrappen. Het laatste punt, voorzitter, we zien dat de woonoverlast in principe is afgenomen. Dat blijkt ook uit de jaarstukken. Maar we doen een oproep aan het college voor het breder inzetten van het toepassen van de Wbm-gp, gezien de positieve resultaten voor de leefbaarheid in de wijken waar dit wordt toegepast. Iets wat we ook zien in de eerdere evaluatie en de jaarstukken daarvan. We denken daarbij vooral aan de kwetsbare delen van bijvoorbeeld Dordt-West. We wachten daar ook nog op de reactie op de vraag die we ook in de eerste termijn hadden gesteld op dit punt. Dan nog een laatste nabrand. Het is natuurlijk een genot om de Partij van de Arbeid te horen over meer handhaving. Vooral illegale verhuur. En we zijn ook wel benieuwd, wat doen we hieraan als college en hoe pakken we dit aan en welke handhaving loopt hier uiteindelijk op? Want ook bij ons komen daar diverse signalen op binnen van mensen die zich zorgen maken over illegale verhuur in hun straat. Er zijn nog een aantal... Ik ben wat langer van stof.

De heer De Heer: Voorzitter.

De voorzitter: Een interruptie op nog het punt van de handhaving van de ChristenUnie/SGP. Mijnheer De Heer.

De heer De Heer: Voorzitter, was eigenlijk op het puntje eerder. Ik zat er even te kauwen op wat er werd gezegd. Maar het ging over die Wbm-gp, die bijzondere maatregelen

grootstedelijk gebied. Ik snap het voorstel, maar tegelijkertijd is mij nog niet helemaal duidelijk wat voor concrete ideeën de heer Noldus daarbij heeft. Wat zouden we dan op dit moment mogelijk nog laten liggen? En waar doelt hij specifiek op?

De heer Noldus: Voorzitter, dank voor de vraag. Ik denk een goede verduidelijking. We hebben ook vorige week in de termijn aangegeven, er zijn nu een aantal gebieden waarop deze regeling van toepassing is. Daar vindt screening plaats. Uit evaluatie blijkt dat in die gebieden de leefbaarheid is toegenomen. Dat de maatregelen in die zin werken. En wij zouden oproepen om het in meer gebieden, zeker in de kwetsbare gebieden van Dordt-West, ook als instrument toe te passen om de leefbaarheid in deze gebieden te verhogen. Het gaat hier om een uitbreiding van het aantal adressen. We zijn benieuwd naar de reactie van het college, omdat we begrijpen dat daar ook iets met een landelijke toewijzing op nodig is. Maar we zien daar nu niks in terug. En we zouden daar graag in de kaders die we meegeven en opdrachten meegeven richting het college. Ik wil er een paar dingen nog uitpikken, voorzitter, waaronder het voorstel die gedaan wordt voor de tijdelijke verhuur contracten voor de kamerverhuur.

Daar zijn we wel benieuwd naar het college, wat daar de ruimte voor is. Maar dat lijkt ons wel sympathiek. ChristenUnie/SGP komt met een voorstel voor twintig procent doen op loten. Dat kan op zich op onze steun rekenen, maar liever zien we een aanpassing van het puntensysteem, zoals door ons ingebracht. En de rest is net vooral in de interrupties denk ik al naar voren gekomen. Daar wacht we even de tweede termijn af.

De voorzitter: Zeker. Dank u wel.

De heer Noldus: Voorzitter, nog één vraag.

De voorzitter: Heel snel nog een laatste punt, de heer Noldus.

De heer Noldus: Met betrekking tot de regiobinding hebben we eigenlijk wel een vraag richting het college. De Partij van de Arbeid gaf net aan dat zijn luttel gevallen met niet te veel impact. We zijn benieuwd naar de reactie van het college met betrekking tot de aantallen en de uitvoerbaarheid daarvan.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is er nog een mening niet vertegenwoordigd aan tafel? Is er een politieke partij die nog behoefte heeft aan een eerste termijn? Hoeft niet. Via debatten is ook een hoop mogelijk. De heer Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, misschien kort. We hebben al onderling ook wat afstemming gehad. En daar heb ik ook aangegeven wat ik eerder in de commissie namens Beter voor Dordt heb ingebracht met betrekking tot percentage kamerverhuur. En ook goed te horen dat daar een aantal positieve reacties vanuit de collega's op zijn gekomen. Vanuit Beter voor Dordt kunnen we ook meegaan in de partijen die vinden dat je kunt kijken of je kunt komen tot een aanpassing van het huidige puntensysteem. Wat ons betreft vooral om jongeren meer perspectief te geven en om doorstroming van bijvoorbeeld senioren ook te bevorderen. Wij kunnen als Beter voor Dordt ook meegaan in het feit dat we niet echt zitten te wachten op extra regels en beperkingen voor de toeristische verhuur. Eigenlijk aansluitend op wat de heer Noldus daarover aangaf. Het CDA gaf een aantal goede punten aan, wat we ook met elkaar onderling hebben gedeeld.

met betrekking tot hun amendement, wat ze overwegen. Dat kan ook waarschijnlijk onze steun krijgen. Ik denk dat ik het hier even bij laat, want anders hebben anderen ook geen tijd meer.

De voorzitter: Het was helder. Dank u wel. De heer Kolkiliç, DENK.

De heer Kolkiliç: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook kort houden. We hebben volgens mij nog vijf minuten te gaan. En vorige week had ik een ruim, brede woordvoering. Een aantal vragen gesteld aan het college. Ook heldere beantwoording teruggekregen. Dank daarvoor. Ik had al aangekondigd dat wij ook een motie zullen indienen met betrekking tot doorstroming. Het belonen van groter naar beter. En heel wat punten vandaag meegekregen vanuit diverse partijen, ook via de mail. En wij hebben daar zeker wel een warm hart bij. En we wachten een amendement of moties af.

De voorzitter: Dank u wel voor de helderheid. We hebben nog 35 minuten. Mevrouw Striebeck, VSP.

Mevrouw Striebeck: Dank u wel, voorzitter. De VSP kan zich voor een groot deel vinden in deze Huisvestingsverordening. Wel is het zo dat woningzoekenden ingeschreven blijven staan als zij een nieuwe woning hebben gevonden. Daarom is het aantal woningzoekenden via Woonkeus bijvoorbeeld misschien niet het werkelijke aantal urgente woningzoekende. Er is veel woningnood, onder andere jongeren en startende woningzoekers. Er is nu te veel illegale woningverhuur. Vaak veel te duur en te onveilig. Daarom is de VSP voor het schrappen van voorrang naar verblijf van instelling. De regiobinding is wel heel belangrijk. En voor mensen die nergens mee een regiobinding hebben, zou dan eventueel maatwerk gebruikt kunnen worden. Het verhogen van de loting lijkt ons ook een goed idee, omdat iedereen dan voor die woning dezelfde kans heeft. Het verruimen van de mantelzorgwoningen zijn wij ook voor. Meer studentenwoningen, verkamering, woningsplitsing, daar zijn wij ook voor, maar dan wel voor lager dan de zeventig vierkante meter. En natuurlijk de verruiming van de woonwagendstandplaats. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar Fractie van Waardhuizen. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik zal het ook proberen kort te houden. Er zijn een aantal punten al gedeeld door collega's waarmee we mailwisseling hebben gedaan. Ik zou eigenlijk willen beginnen met de woorden van, ga er maar aanstaan, een Huisvestingsverordening maken nu in deze huidige woonsituatie. Richting wethouder, je kan het bijna nooit goed doen. En wij willen daar ook keuzes in maken. En dat zijn niet keuzes omdat wij ze zo fijn vinden, maar omdat we gewoon een keuze moeten maken. En als ik dan een aantal punten mag opsommen, dan zeg ik, wij zijn geen voorstander van verruiming van kamerhuur van twee procent. Daar is veel te veel problematiek geweest in het verleden. Woningsplitsing lijkt een mooie oplossing. Echter, de daaraan gekoppelde problematiek met vooral parkeren in zowat dichtgegroeide wijken, zoals Sterrenburg en Stadspolders, zijn forse hoofdbrekens. De wethouder wordt niet alleen voor de huisvesting, maar ook voor de parkeerproblematiek. Dat gunnen wij niemand. Wij hebben best wel moeite met het aantal voorstroomers wat er is. Wij willen wel een gelijkwaardige positie voor iedereen. Het lijkt er nu op alsof vijftig procent van de Dordtenaren eigenlijk niet in aanmerking komt. Wij sluiten ons wel aan bij de wisseling

die moet worden gemaakt in puntensysteem en in loting. Misschien moet je daar een tussenfase voor inbouwen om naar die nieuwe methodiek toe te werken. Even een tussenfase gebruiken. En wat wij eigenlijk in de Huisvestingsverordening wel graag zouden willen zien. We weten niet goed of het daarin thuishoort. In de Eerste Kamer ligt nu de Wet van betaalbare huur. Den Haag heeft inmiddels via de wethouder laten weten, wij gaan een basiskwaliteit wonen in het leven roepen voor particuliere woningen. Want het is natuurlijk niet zo dat al onze jongeren en woningzoekenden afhankelijk moeten zijn van een woningbouwcorporatiewoning, want ook het particuliere bezit is groot. En wij zouden daar graag wel wat meer over willen zien hoe we die particuliere markt in de grip kunnen houden. We hebben daar ook technische vragen over gesteld, over Meldpunten Ongewenst Verhuurbedrag.

Er is al een opmerking gemaakt over het verliezen van je punten naar de inschrijfduur. En als je dan naar een onsympathieke regel kijkt, dan denken wij dat het misschien ook goed zou zijn, op het moment dat je een sociale huurwoning krijgt, dat je dan de eerste vier, vijf jaar geen recht hebt op opbouw van nieuwe punten om die nivellering toe te passen. Want er zijn heel veel mensen die schrijven zich nu in. Na verhuizen bouwen ze zo weer punten op om eerder aan de beurt te komen. Dat vinden we een ongelijke situatie in de huidige markt. Regiobinding zijn wij wel voor. En waarom willen we dat? Omdat die toevloed van uit andere regio's, waar geen regiobinding is, dan toch makkelijker onze kant op komen. Maar regiobinding zit ook een andere component aan vast. Daar heb ik wel een vraag over. We hebben ook een regionale woonvisie gehad. Er zijn contingenten afspraken gemaakt. Er zijn prestatieafspraken gemaakt. We zouden graag weten wat daar de stand van zaken van is. En als je contingenten binnen de regio gaat toepassen, wat daar de oplossingen voor zijn en hoe we dan tot een betere verdeling kunnen komen? En dat is eigenlijk voor ons nu even de eerste ronde.

De voorzitter: Dank u wel. En dan wil ik de commissie bedanken voor de heldere eerste termijn, met duidelijke argumenten en standpunt. En ook het voorwerk wat overduidelijk is gedaan. Daar weet de wethouder vast raad mee. Wethouder Heijkoop, wat gaat u toezeggen? Wat juicht u toe? En wat raadt u af? Gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dank u wel. Ik start toch even met het herhalen van uw complimenten. Want ik vind het heel mooi om te zien in al de sessies die we met elkaar hebben, hoe het zich steeds meer uitkristalliseert, het debat zich steeds meer ordent en u elkaar ook vindt in de overeenkomsten en de verschillen die er inderdaad ook zijn. En dat helpt om het debat ook goed te voeren. En uiteindelijk deze uitgangspunten op te werken richting een notitie, die ik in de regio kan bespreken en wat uiteindelijk zal moeten landen in de Huisvestingsverordening, die u ook echt gaat vaststellen. En die dan het leidende verhaal zal zijn waar het gaat over de woningtoewijzing. En de heer De Heer startte eigenlijk al heel mooi met het strak neerzetten van, dit zijn voor ons de belangrijke thema's en hier vinden wij het nodige van en dit geven wij ook mee. En de rest van de commissie borduurde daar ook op een prettige manier op voort. Ik heb een aantal zaken benoemd, opgeschreven in ieder geval. En die wil ik ook met u doornemen. En eigenlijk heeft u een aantal thema's benoemd waar u aandacht voor wil hebben. En allereerst hoor ik meerdere keren de positie van jongeren. En dan komen er verschillende varianten langs van, hoe kunnen we de positie van jongeren versterken? Ik hoor uw raad eigenlijk in ieder geval in collectiviteit aangeven dat u die positie wilt

versterken. En welke weg leidt dan naar Rome? Zelf heb ik bij de uitgangspunten meegegeven, het verhogen van het aantal lotingwoningen. Heeft nog een aantal andere voordelen, dat andere kansarme woningzoekenden daar ook voordeel van hebben. Je kunt het doen via een contingent. Dan heb je soms wel weer de vraag, wie komen er allemaal in aanmerking voor dit contingent? Moet je dan loten om in dat contingent te komen? En het derde punt, wat ook nadrukkelijk werd benoemd, is het puntensysteem. Kijk daar eens heel kritisch naar. De VVD gaf dat aan, de heer Stam en ook anderen van, kun je daar niet bepaalde veranderingen in die opbouw van de punten doen, zodat ook daar jongeren meer kansen hebben.

Of het tien of twintig procent lotingwoningen moet zijn of dat het inderdaad misschien wel een soort overgangsregime zou moeten zijn of een combinatie, misschien wel en-en, ik vind het in ieder geval een hele heldere opdracht dat ik dit moet gaan bespreken met de collega's en ook met de woningcorporaties. Die vorige week in een bestuurlijk overleg al aangaven, wanneer gaan wij erover spreken? Want die zijn ook wel heel erg benieuwd. En die zitten wel op het vinkentouw, want die vinden het stiekem ook wel spannend. Want soms doen we bepaalde zaken al decennialang op een bepaalde wijze. En we zijn nu echt toe aan groot onderhoud. En dat is goed, want daar vraagt de huidige woningmarkt ook om. Maar het is ook heel spannend, want als je het altijd doet zoals je het deed dan is het ook afwachten hoe het gaat als je het op een andere manier gaat doen. Ik neem die opdracht nadrukkelijk mee als zijnde de opdracht om te zorgen dat jongeren meer kansen krijgen. En dat ik dan bij u terugkom waar we ook overeenstemming hebben bereikt. Welk pakket aan maatregelen daarbij past. En er is mij heel veel aan gelegen om dat in collectiviteit te kunnen afspreken. Want waar het gaat over die voorrangregeling wil je dat echt vanuit de gehele woningmarkt doen. En dat geldt hiervoor, voorzitter, maar zeker ook waar het gaat over die regiobinding.

De voorzitter: U heeft een interruptie openstaan van PvdA. De heer Damen.

De heer Damen: Voorzitter, de vraag aan de wethouder is of hij dan ook wil zoeken naar het mogelijk verhuren van flats of appartementen aan meerdere jongeren, zodat met één woning meerdere jongeren geholpen kunnen worden.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dat lijkt me goed om dat ook onderdeel van het gesprek te laten zijn. Soms hebben wij al die gesprekken aan de hand van het vraagstuk rondom de huisvesting van statushouders. Als je meerdere jonge mensen hebt en die hebben geen passende woning, maar je moet wel huisvesten. Corporaties zijn daar zeer ervaren in, in wat passend is, wat ook past binnen een wijk, wat de leefbaarheid ten goede komt. De ene wijk kan wat meer hebben dan de andere wijk. Je probeert daar ook vanuit hun ervaring juist mix een aan te brengen. En meerdere jongeren bijvoorbeeld kunnen soms in een woning. Soms ook niet. Maar dit soort ideeën zijn nog wel relatief nieuw. Want wij zijn van oudsher niet gewend om op die manier naar die woningmarkt te kijken. Maar dat moeten we wel steeds meer doen. Als het gaat over die regiobinding, vanuit het college zijn we van mening dat de regiobinding op dit moment te streng geformuleerd is. En dat mensen die dakloos zijn of dreigen te raken te weinig kansen hebben op een woning. Dat willen we ook graag versoepelen. Maar dit wil ik ook heel graag regionaal afspreken. En ik kom liever ietsje minder ver, maar dat we het regionaal doen, dan dat we heel ver zouden gaan, maar dat we het alleen voor Dordt kunnen doen, want dan kan het ook bepaalde neveneffecten hebben. En de VVD vroeg naar, heb je daar aantallen bij? Wat

zou er dan kunnen gebeuren? En wat doet dat met de uitvoerbaarheid? Ik denk dat in de praktijk het wel uitvoerbaar zal blijken, maar dat die aantallen heel moeilijk in te schatten zijn. Omdat, wat één van u ook al aangaf, die mogelijk aanzuigende werking laat zich niet voorspellen. Maar het is natuurlijk geen hogere wiskunde dat als je hier onder redelijk soepele voorwaarden een woning kunt krijgen als je geen dak boven je hoofd hebt, dat dat ook zich voor zal doen.

Dat zien we in ieder geval bij de gemeente Amsterdam, wat een heel soepel en toegankelijk opvangbeleid heeft. Dat je daar ook wel ziet dat daar veel mensen naartoe trekken, omdat ze daar toch beter onderdak kunnen vinden.

De voorzitter: Een interruptie van Fractie van Waardhuizen. De heer Stam.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Een vraag aan de wethouder. In het verleden zijn er natuurlijk ook contingentenafspraken gemaakt binnen de regie over de opvang van maatschappelijke probleemsituaties. Is dat soepel verlopen? Is dat minder soepel verlopen? En biedt u dat voldoende houvast om uw insteek goed te onderbouwen?

De heer Heijkoop: Voorzitter, de VVD had eigenlijk een soortgelijke vraag van, hoe gaat het met het contingent in de regio? Ik zeg u heel eerlijk, het is soms best wel een beetje buffelen om die afspraak te maken en ook een goede verdeling af te spreken, maar dat is wel elke keer gelukt. En we hebben een paar jaar geleden wel gehad dat we niet het gehele contingent gevuld kregen. En dat vond ik wel heel erg lastig te verteren. Maar dat contingent spreek je dan af voor mensen die een dak boven het hoofd nodig hebben, maar ook een ondersteuningsvraag. Je kijkt heel goed, die kwetsbare groepen, welke mensen komen daarvoor in aanmerking? En corporaties stellen daarbij ook nadrukkelijk de voorwaarde van, dan moet de ondersteuning vanuit de maatschappelijke organisatie, vanuit de zorginstelling ook wel op orde zijn. De laatste tijd loopt dat wel goed. En we hebben al met elkaar besproken dat we ook weer een nieuw contingent willen afspreken. Dat we dat ook elke keer door willen trekken. En dat zouden we ook voor andere doelgroepen kunnen doen. En dan hebben we een soort werkgroep, bestaande uit wat mensen die daar ook vanuit verschillende disciplines naar kijken. En die beoordelen dan ook of iemand in aanmerking komt. En we hebben in het verleden wel de toegang tot het contingent wat versoepeld, omdat wij vonden dat er te weinig mensen voor in aanmerking komen. Op die manier is het wel een beetje zoeken naar, wat is een passend contingent en wat zijn passende voorwaarden? Maar dat verloopt over het algemeen best goed. En het is ook wel mooi dat je dat met elkaar kan doen. Want er landen relatief wat meer mensen dan in Dordrecht, maar na inwoneraantal zijn we dan heel solidair. Tenminste, naar die verhouding. Voorzitter, met gezwinde spoed naar de mantelzorgwoningen. U heeft al eerder kennisgenomen van ook de hickups rondom het flankerend beleid. De welstandvoorwaarden. Ook het parkeren. U weet inderdaad collega Van der Linden is daar enthousiast mee in de weer, ook waar het gaat over parkeerproblematiek in Stadspolders. En je ziet dat dat soms gewoon heel hardnekkig is en dat dat op gespannen voet met elkaar staat. En het is eigenlijk het zoeken naar een nieuwe balans. En wat de heer Van der Kruijff ook aangeeft van, daar kan ik me ook wel wat bij voorstellen, dat je zegt, het hoeft niet per se met een specifiek instrument, maar kijk of daar niet wat meer ruimte in kan komen. Volgens mij heeft u al een keer beeldvormend gesproken over de Mobiliteitsvisie. En ik kan me zomaar voorstellen dat u daar dit punt ook inbrengt om te kijken van, wat is er wel en wat is er niet mogelijk?

Want we zien wel dat parkeernormen in de volle breedte vaak belemmerend werken bij woningvorming, maar ook waar het gaat over nieuwbouwprojecten. Een aantal van u heeft ent ook deelgenomen aan de beeldvormende sessie rondom de WVG Outlet Store. En daar zie je ook dat parkeernormen soms belemmerend kunnen werken. En dat geldt voor al dit soort projecten.

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Noldus, Dordtse VVD, per interruptie.

De heer Noldus: Een vraag, specifiek over die parkeernormen. Omdat de parkeernormen an sich een generiek instrument, in veel wijken hetzelfde. Tegelijkertijd de parkeerdruk over veel wijken toch zeer wisselt. Je ziet in de ene wijk door de jaren heen veel meer parkeerdruk ontstaan, terwijl de parkeernorm misschien op papier feitelijk hetzelfde is. Is dat iets wat in de uitvoering van het beleid meegenomen kan worden? Dat we ook gaan sturen op, waar zit nog ruimte op straat in plaats van in beleid? Ziet u daar mogelijkheden die we kunnen toepassen binnen de Huisvestingsverordening?

De heer Heijkoop: Voorzitter, niet in de Huisvestingsverordening. En ik ben ook geen chef parkeren namens het college. Wat je wel ziet, is dat het meerdere punten raakt. In bepaalde wijken zie je dat het parkeren op eigen terrein voor andere doelstellingen benut wordt, waardoor de druk in de openbare ruimte toeneemt. Je ziet ook wel dat het soms gewoon wensdenken is om een lagere parkeernorm te hanteren, maar dat het dan toch niet ertoe leidt dat er ook daadwerkelijk minder geparkeerd wordt. En je kunt natuurlijk ook nog variëren met je parkeerregime. Betaald parkeren heeft ook altijd weer een bepaald effect. Maar u bent ook allen bekend met het waterbedeffect. Maar waar het gaat over het inzoomen op het parkeren, dan verwijst ik u echt naar collega Van der Linden, ook in het kader van mobiliteitsbeleid. Maar ik kan me wel levendig voorstellen dat u het liefst een differentiatie zou willen maken van, waar zie je ook daadwerkelijk parkeerproblematiek ontstaan en hoe kun je daar goed op inspelen? Maar ik denk dat het lastig is om daar echt op te differentiëren, omdat het in de uitvoering van het beleid dan wel heel erg complex wordt en ook in de uitlegbaarheid van het beleid naar de inwoners toe. Voorzitter, waar het gaat over de woningeigenaren ruimte geven om te splitsen en zelf te blijven wonen. Ik vind dat een interessante om uit te zoeken. Ook hiervoor geldt, kunnen we dat ook echt in een verordening vangen dat je zegt, mensen moeten er een aantal jaar wonen en blijven er zelf ook wonen. Dan heb je eigenlijk al een soort van hospita-achtige constructie. Ik sta er in ieder geval sympathiek tegenover. Maar voor veel wat ik zeg, geldt wel dat de toets op de uitvoerbaarheid gewoon heel erg belangrijk is. En ik heb nog geen kennis kunnen nemen van die moties en amendementen. U mag ervan uitgaan dat we vanuit het college daar op een positief constructieve manier mee omgaan, maar dat we wel heel goed kijken van, kunnen we dit ook in de praktijk waarmaken, waarmee u mij op pad wilt sturen? Maar zeker. De hospitaregeling verbreden naar buiten het centrum. Ook daar zouden we best naar kunnen kijken, als daar behoefte aan is. Het voor elkaar willen zorgen hebben wij natuurlijk ook hoog in het vaandel staan. En we hebben met name naar het centrum gekeken, omdat daar de meeste vraag is naar hospitaverhuur. Maar in theorie zou dat natuurlijk best kunnen. Dat is een klein stapje naar de verkamering. De heer Schalken geeft terecht aan, de preciaire balans tussen leefbaarheid en de behoefte aan extra woningen. Want daar is natuurlijk een deel van het antwoord op.

Ik bedoel, op het moment dat er geen sprake zou zijn van woningschaarste zou je het niet overwegen, want dan ga je het überhaupt niet opzoeken. We willen vooral dan heel goed zorgvuldig kijken naar, welke wijken kunnen dit aan? En we zien wel dat de overlast die ontstaat, dat zijn toch vaak de plekken waar überhaupt geen vergunning voor aangevraagd. Waar het eigenlijk überhaupt de bedoeling niet is. En dat mag al eigenlijk niet. Daar zien we nog weleens overlast optreden. Maar we moeten heel goed vinger aan de pols houden. We hebben in het verleden geleerd dat een te hoge concentratie van verkamering kan tot leefbaarheidsproblemen leiden. En dat willen we absoluut niet. Maar we willen tegelijkertijd wel de kansen benutten om jongeren toch extra mogelijkheden te geven, ook andere woningzoekenden om een kamer te betrekken. Dat is een precaire balans. En ik heb ook kennisgenomen van het standpunt van de Partij voor de Dieren om met name naar...

De voorzitter: Een interruptie de heer Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Schalken-den Hartog: Dank u wel. De wethouder heeft het over het punt wat ik eerder al noemde. Ik heb toen ook gevraagd, is het wellicht mogelijk, waar je dan wel zo'n verruiming zou willen voorstellen, om te kijken om dat eerst in de tijdelijkheid te doen en niet al gelijk als nieuw beleid in te voeren? Om ook nog bij te kunnen sturen of terug te kunnen draaien als er echt onwenselijke situaties ontstaan.

De heer Heijkoop: Voorzitter, laat ik zeggen wat er wel mogelijk is. Ik kan me wel voorstellen dat je heel goed kijkt naar, in welke buurten en wijken verruim je de mogelijkheden. Dat je ook heel goed kijkt naar, welke effecten zien we ontstaan en willen we ertoe ingrijpen? Stel dat er één extra woning verkamerd is en je ziet dat dat niet de goede effecten met zich meebrengt, dat je dan zegt, dat doen we niet. Waar ik waar ik wel moeite mee heb, en dat heeft ook gewoon met de rechtszekerheid van de inwoner te maken, dat op het moment dat je die toestemming geeft, dat je die weer zou intrekken. En het zou zomaar kunnen dat de woningeigenaar ook investeert in zijn woning om het geschikt te maken voor kamerverhuur. En om dan te zeggen, u krijgt twee jaar of drie jaar de mogelijkheid en daarna kunnen we het weer intrekken, ik denk dat dat in de praktijk, dat zouden we ook even op uitvoerbaarheid moeten checken, niet haalbaar is. Die andere twee punten wel, maar dit punt niet. Een tijdelijke vergunning zou ik wat minder voor voelen. Los omdat ik denk dat het ook niet mogelijk is.

De voorzitter: De heer Schalken, u heeft een andere manier om de wethouder toch te overtuigen?

De heer Schalken-den Hartog: Nee, dat niet. Maar wellicht is het nog de vraag richting wethouder of hij wil kijken of dat inderdaad wel uitvoerbaar is tot de mogelijkheden behoort. Want dat zou in ieder geval wel een extra zekerheid inbouwen om niet wanneer er extra kamers worden verhuurd of extra verkamering is dat je dat niet meer kunt terugdraaien.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dat zeg ik de heer Schalken toe om dat uit te zoeken of dat kan. En misschien zou je ook nog iets met een bepaling kunnen doen dat als er overlast is, dat het dan ook einde verhaal is.

Tegelijkertijd willen we natuurlijk wel met het verruimen ook bewerkstelligen dat woningeigenaren het ook gaan aanbieden. We moeten daar ook even naar kijken van, wat is dan een effectieve beleidsregel? Maar ik zal in ieder geval even nagaan, ook richting het debat in de raad, dat u daar in ieder geval de informatie heeft om daar zelf... Om die informatie ook te kunnen wegen. Voorzitter, ik heb nog een aantal zaken. De tien procent in het kernwinkelgebied. Ik vind het ergens ook wel een interessante gedachte. Je ziet in veel studentensteden dat het centrum is natuurlijk het meest populair. Ook hiervoor geldt trouwens wel dat de leefbaarheid en de levendigheid soms op gespannen voet met elkaar kunnen staan. U heeft daar ook in de voorbije maanden over gesproken met collega Burggraaf, waar het gaat over die horecahotspots en dergelijke. Dat gaat hier op onderdelen ook op. Maar ik zou me dit best wel kunnen voorstellen dat we zeggen, juist in dat gebied wil je toch wat meer ruimte geven. En zeker als je dan nog aanvullende instrumenten hebt met een campuscontract of iets, dat je het echt op studenten kan richten, kan dat een interessante optie zijn. Daar willen we zeker welwillend naar kijken, zeg ik even op persoonlijke titel. Maar ik denk dat ik de collega's daar ook in mee kan nemen. Maar zeker collega Burggraaf vanuit zijn binnenstadportefeuille, zal daar ook wat van vinden. Dat voorbehoud maak ik wel.

De voorzitter: Wethouder Heijkoop, u krijgt toch nog een interruptie hierop. De heer Stam, Fractie van Waardhuizen.

De heer Stam: Dank u wel, voorzitter. Ik zit de laatste tijd een beetje in dubio over die studenten. Zijn wij echt zo'n studentenstad? Is dat iets wat we eens een keer niet los moeten laten? We hebben zelf voldoende jongeren en starters die graag ook in het centrum willen wonen. Zijn er cijfers hoeveel studenten er naar onze stad komen? Met Thureborgh kan ik me helemaal voorstellen. Dan zit je naast het station. Je bent binnen een kwartier in Rotterdam. Maar midden in het centrum ben je toch wat langer onderweg. Moeten we daar niet op een andere manier naar gaan kijken? Die tien procent snap ik. Maar kunnen we die niet veel beter aan onze eigen jongeren toedelen? Want we gaan alleen steeds meer vraag creëren, terwijl het aanbod eigenlijk niet zo superhard meegroeit.

De heer Heijkoop: Voorzitter, ik zie het verzoek vanuit de Partij voor de Dieren eigenlijk ook wel op die wijze. Dat je niet per se de ambitie hebt om een studentenstad te zijn, maar wel dat je daar meer ruimte wil geven. Met wel het oogmerk om daar vooral jonge mensen, jonge Dordtenaren te laten wonen, omdat die ook genieten van het recreatieve horeca-aanbod en het uitgaansleven in Dordrecht. Maar dat is een andere band dan dat we een studentenstad zijn.

De voorzitter: Partij voor de Dieren gaat zelf nog even helder maken of we het hebben over studenten of over jongeren. De heer Venderbos.

De heer Venderbos-Lambinon: Klopt. Ik heb ook in mijn woordvoering gezegd dat ze verhuurd zouden kunnen gaan worden aan studenten en jongeren, maar dan wel met een campuscontract. Omdat die de mogelijkheid biedt om jongeren gedurende de tijd dat ze studeren in ieder geval aan een kamer te helpen. En jongeren die niet studeren kun je ook een bepaalde tijd voor afspreken.

Ik weet in de Buiten en Binnen Walevest heb je een woning, die worden verhuurd aan jongeren totdat ze een bepaalde leeftijd bereikt hebben. En ook dat kan je in een campuscontract zetten.

De voorzitter: Helder. Dank u wel. Ga ik omwille van de tijd, wethouder, even peilen. Want er zijn natuurlijk al moties en amendementen aangekondigd. Is er nog behoefte aan een tweede termijn voor straks of kunnen we de termijn van de wethouder afmaken en dan door naar de conclusie van de vergadering? De heer De Heer, ChristenUnie/SGP.

De heer De Heer: Voorzitter, ik heb nog een vraag aan de wethouder, waar ik nog geen reactie op heb gehad. Mag ik die stellen op dit moment?

De voorzitter: Ik vroeg ook aan de commissie van, zullen we inderdaad de termijn van de wethouder afmaken? Want ik voel een beetje aan een tweede termijn niet per se nodig is. Dan gaan we nu gewoon rustig verder. De heer Damen.

De heer Damen: Moet het verhaal alleen maar bijgesteld worden met moties en amendementen uit de raad of zou de wethouder ook zelf het idee hebben om de notitie bij te stellen? Want dat kan ik me ook voorstellen.

De voorzitter: Ik heb de wethouder heel veel dingen horen zeggen, als het in de uitgangspunten komt dan ga ik om tafel. Maar natuurlijk het hele traject van een raadsvoorstel terugnemen en aanpassen is ook een heel gedoe. Ik denk moties en amendementen, maar we gaan het vast verder horen in de rest van termijn van de wethouder. Gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Voorzitter, ik zal daar straks even op terugkomen. Ik maak eerst even de inhoudelijke punten af. En de heer De Heer moet mij maar even tot de orde roepen, want ik heb een aantal zaken genoteerd, maar misschien ben ik ook een punt vergeten. Even kijken. Waar het gaat over die verhuurvergunning, we hebben inderdaad de keuze gemaakt om het aantal wijken te beperken, zeg ik richting de heer Van der Meer. Dat heeft toch ermee te maken dat een aantal wijken daar kijk je in die zin niet naar om, omdat je daar geen zorgen of minder zorgen hebt over verhuurmisstanden. Die kunnen er nog steeds zijn. En dan kunnen mensen zich ook nog steeds melden bij het meldpunt, wat we daarvoor in het leven hebben geroepen. Maar een paar wijken willen we gewoon onder een vergrootglas leggen en willen we nog meer de vinger aan de pols houden. En omdat we maar beperkte capaciteit hebben, zouden we dan voor die wijken willen kiezen. De toeristische verhuur, voorzitter, ik heb een aantal partijen...

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer, interruptie.

De heer Van der Meer: Belangrijker dan het punt van welke wijken, is eigenlijk de vraag, als het over arbeidsmigranten gaat. Want dat betekent dat de vergunning afhankelijk is van aan wie je de woning verhuurt of de kamer verhuurt. En daar hebben wij vraagtekens bij. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De voorzitter: Wethouder Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter, de heer Van der Meer gaf natuurlijk terecht aan, je moet altijd oppassen dat je niet bepaalde willekeur hebt. Dat niet iedereen gelijk wordt behandeld, om het zo maar even wat zwaar aan te zetten. Je weet wel dat een aantal wijken kwetsbaarder zijn, waar het gaat over de huisvesting van kwetsbare groepen. En daar willen we de focus op leggen. En ik ben het wel met u eens dat je heel terughoudend moet zijn om te zeggen, je mag aan bepaalde groepen wel verhuren en aan bepaalde groepen niet. Of het moet meer een positieve incentive zijn, zoals waar we het net over hadden waar het gaat over jongeren in het centrum. Dat ben ik met u eens. Daar zullen we in de uitwerking rekening mee houden. Voorzitter, de toeristische verhuur. Ik heb een aantal partijen horen zeggen, laten we vooral geen problemen oplossen die er niet zijn. De heer Noldus voorop. Wij krijgen wat signalen dat die toeristische verhuur toch wel steeds meer in zwang komt, ook omdat de andere verhuurmogelijkheden wat zijn afgenomen en sommige pandeigenaren dan toch zoeken naar huurinkomsten. Wij denken dat het registreren van die toeristische verhuur draagt er ook aan bij dat daar opbrengsten komen vanuit de logiesheffing. Dat het ook voordelen met zich meebrengt. Ik ben het wel met u eens dat we gewoon goed moet kijken naar de maatvoering. Als uw raad zegt, we gaan die Huisvestingsverordening dermate fors verbouwen, laat de toeristische verhuur maar even voor wat het is, dan zal ik daar geen extra energie insteken. Maar vanuit het college vonden we het toch wel de moeite waard om daar ook naar te kijken, omdat we wel zien dat het toeneemt en dat het jammer is als je pas achteraf tot beleid komt als je dat misschien eerder had willen vaststellen. Maar dat laat ik eigenlijk aan uw raad, voorzitter. Voorrang leerkrachten, zorgmedewerkers, politie kwam ook nog langs. In de Routekaart Wonen hebben we dat anderhalf jaar geleden al opgenomen. We gaan een pilot draaien met corporaties. We willen daar ook middenverhuurders bij betrekken. En gewoon eens even kijken, wat werkt er, wat werkt er niet? Dat gaan we niet gelijk al in beleid vastleggen, want daar hebben even wat tijd voor nodig. Waarom we daarvoor gekozen hebben? Destijds waren dat ook al de argumenten. Dat was echt omdat we zien dat onze Dordtse samenleving piept en kraakt waar het gaat over dit soort vitale functies. Dat ouders niet naar hun werk kunnen, omdat hun kinderen niet naar school kunnen. En dat heeft effect. Dat oude mensen niet de zorg krijgen die ze nodig hebben, omdat er enorm veel vacatures zijn. Dit zijn echt sleutelfuncties, urgente functies. En natuurlijk is een loodgieter ook ongelooflijk belangrijk als je lekkage van je toilet hebt, maar het is niet dermate ontwrichtend als deze beroepen.

De voorzitter: Wethouder, dit punt heeft u heel helder gemaakt, met heel veel mooie woorden. Of je door wil naar het volgende punt.

De heer Heijkoop: Dat gezegd hebbende, voorzitter, dan hebben we het breder inzetten van de Wbmgp, in de volksmond ook wel de Rotterdamwet genoemd. Ik zou richting de heer Noldus eigenlijk willen toezeggen om dat ook gewoon op de tafel van de alliantie, waar ik deel van uitmaak, neer te leggen. Daar is ook de politiechef bij aanwezig, de corporatiebestuurders. Het gaat namelijk echt over Dordt-West, waar het dan over gaat.

En u refereerde er zelf al aan, het is op dit moment niet opportuun om dat nu aan te vragen. We hebben nu net weer verlengd, maar over een jaar of wat kan dat wel degelijk aan de orde zijn. En dan zou ik dat eigenlijk daar ook willen bespreken, omdat je dan met de politie, met hen en andere partijen kan toetsen van, is er behoefte aan die

uitbreiding? En dan kunnen we daar ook bij uw raad op terugkomen. En dan kunnen we alsnog ertoe besluiten om die Wbmgp breder in te zetten. Vooralsnog zien we daar geen mogelijkheden toe. Dan tot slot, voorzitter, ik zit nog even te kijken naar die puntensystematiek. Daar kwam ook aan de orde, kun je daar iets mee richting actief woningzoekenden versus het andere uiterste van mensen die niet op komen dagen? Ik denk dat dat een belangrijke oproep is van uw raad. Tenminste als dat, maar daar kom ik straks op, in een motie vervat wordt, dat je strenger gaat kijken naar passiviteit. Dat je mensen die echt hard op zoek zijn, en zoals mevrouw Striebeck aangaf, urgent woningzoekend is ten opzichte van normaal woningzoekend, dat je daar toch wel iets mee wil. En dat je daar dan ook aandacht voor zou moeten hebben in je verordening. Die zouden we zeker ook in de bespreking met de corporaties mee kunnen nemen. Daar zou ik zelf ook voorstander van zijn. En dan tot slot, voorzitter, moties en amendementen. Dit zijn uitgangspunten voor een verordening. Ik hoor in grote lijnen instemming met deze uitgangspunten, maar ook wel soms een aanscherping, soms een afzwakking. En ik vind het heel goed en positief dat u zelf al elkaar hebt opgezocht. En het zou mij gewoon helpen als u bij een motie een aantal uitspraken voorlegt aan uw collega's en daar ook een meerderheid op zoekt. En dan is dat voor mij een heldere uitspraak. En ga ik met de uitgangspunten en de uitspraak in die moties dan aan de slag. Ik zou er niet voor zijn om zelf de notitie aan te gaan passen, want dit zijn uitgangspunten. Op het moment dat het een echte verordening zelf zou betreffen, dan zou het een ander verhaal zijn. Maar dit geeft ons juist de ruimte om dit op deze manier te doen. En op die manier het verder op te werken richting echt een Huisvestingsverordening waar u dan het hoofd over kunt buigen.

De voorzitter: De heer Noldus, u heeft een interruptie wat betreft de moties indienen?

De heer Noldus: Nee, daar was ik het op zich wel mee eens. Ik heb twee punten die ik volgens mij nog niet heb terug gehoord.

De voorzitter: Dat wilde ik inderdaad even checken of iedereen alle punten heeft gehoord. Welke partijen missen nog punten? De heer De Heer mist nog punten. De heer Stam. De heer Noldus. Wethouder, eigenlijk heeft u nog maar één minuut van mij. En er zijn sowieso nog vier punten. De heer Noldus.

De heer Noldus: We hebben gevraagd om een kaderstelling op basis van de voorstromers, om daar duidelijk een taakstelling eigenlijk mee te geven aan de gemeente en daarmee richting het college. Daar zou ik graag een reflectie op willen. En ook de handhaving van illegale verhuur. Wat doen we eraan? En welke handhaving loopt hier nu op? Daar hebben we volgens mij geen antwoord op gehad.

De voorzitter: De heer Gündogdu, waar heeft u nog geen antwoord op gehad?

De heer Gündogdu: Voorzitter, ik heb drie vragen waar ik nog geen antwoord op heb gekregen vanuit de eerste ronde vorige week. We hadden ingebracht een oproep van de Verandergroep Woonregels. Zij hebben de moeite genomen om hier in te spreken. Ze hebben hun wensen kenbaar gemaakt. En de wethouder heeft aangegeven om die oproep ter harte te nemen. En hij zou ook nog concreet antwoord geven hoe hij denkt met de Verandergroep om tafel te gaan zitten. Daar heb ik nog geen antwoord op. Mijn tweede vraag is ook gesteld vorige week. We kennen helaas de situatie van

huiseigenaren die exorbitant hoge huren vragen aan mensen die eigenlijk niet in de gelegenheid zijn om zich ergens te melden, omdat zij bezorgd zijn om hun woning uitgezet te worden, want dat soort praktijken komen helaas voor. Wat gaan we daarmee doen? Want dat aantal is steeds meer en groter aan het worden. We hebben het zojuist gehad over handhaving. Is daar mogelijk extra inzet op mogelijk? En daarnaast, voorzitter, mijn derde vraag. We hebben het ook in de eerste termijn gehad over voor taskforce Huisvestingsverordening. En de wethouder zou daar ook een concreet voorstel doen. Ik ben benieuwd hoe hij daarin staat. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer De Heer, welk punt miste u nog?

De heer De Heer: Voorzitter, we hebben het vorige keer en vanavond gehad over die voorwaarden van het beschikken van een zelfstandige woonruimte in de regio, om überhaupt toegang te krijgen tot de voorrangsregeling. Dan hebben we het over de bankslapers, de garageboxslapers, autoslapers, et cetera. Wij zien dat graag verruimd. In ieder geval die voorwaarden geschrapt. En daar zouden we graag een reflectie van de wethouder op horen.

De voorzitter: En de heer Stam.

De heer Stam: Heel kort. Voorstromers is al genoemd door de heer Gündogdu. Ik heb een vraag gesteld over verhouding Huisvestingsverordening, regionale Woonvisie. Daar wil ik hem wel even bij laten.

De voorzitter: Dank u wel, commissie. Dan heb ik even een ordevoorstel, want het is drie voor tien. Alle gemiste vragen die nu niet in de termijn van de wethouder zijn langsgesproken, staan genoteerd. Kunt u ermee akkoord gaan dat die vragen per mail naar u toekomen? En dat we nu kunnen constateren, omdat er al veel amendementen en moties op tafel liggen en de commissie ook best een goed idee bij elkaar heeft wat ze wil met deze uitgangspuntennotitie, dat wij dit naar de raad kunnen sturen. En met elkaar een spreektijd gaan bepalen voor de moties en amendementen.

De heer Van der Meer: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Mag ik dan ook nog een technische vraag schriftelijk aan toevoegen?

De voorzitter: Ja, dan mag u die via de mail even sturen. De heer Noldus, kunt u daarmee akkoord gaan? Want u had nog wat vragen openstaan.

De heer Noldus: Dat hangt wel een beetje af van het type reactie. Want we hebben een aantal voorstellen die politieke wegingen hebben gehad, maar ook een aantal die eigenlijk nog geen politieke duiding hebben gehad, waarmee we wel richting een motie gestuurd worden. Daar worsteling nog wel mee, moet ik zeggen.

De voorzitter: Ik hoor hier links van mij, één minuut. We gaan het zien. Gaat uw gang.

De heer Heijkoop: Voorzitter, u zegde mij net één minuut toe. Die wil ik graag nog benutten om een aantal punten te benoemen. Waar het gaat over de voorstromers, het punt vanuit de VVD, het is echt een bewuste keuze dat je het risico loopt... Je maakt eigenlijk een keuze om dat aantal te verhogen. Het aantal toewijzingen via de voorrang te verhogen.

De voorzitter: Wethouder, maar gaat u nu alle punten benoemen of alleen die van de VVD?

De heer Heijkoop: Een maximum kaderstelling kan eigenlijk niet. Want ik kan u al zeggen dat dat percentage boven de dertig procent gaat komen, op het moment dat we inderdaad de voorrang verruimen. Waar het gaat over de hoge huren, het punt, daar zijn we ons over aan het buigen. We willen in ieder geval een tool in het leven gaan roepen waarbij mensen zelf kunnen checken van, betaal ik niet te veel huur. En nog actiever wijzen ook op het Meldpunt Ongewenst Verhuurgedrag. En voorzitter, het punt van de Verandergroep. We hebben al veelvuldig met de Verandergroep gesproken. Die hebben ook nadrukkelijk gewaardeerde input geleverd. Wij willen wel minder ver gaan, zeg ik ook richting de heer De Heer, waar het gaat over dat bankslapen en dergelijke. Wij hebben daar toch een andere taxatie in gemaakt. We willen de regiobinding flink versoepelen. We willen meer mensen kans op een woning geven. Maar we willen niet zover gaan als zij dat willen. En dat heeft er echt mee te maken dat wij dan ook effecten zien die wij niet helemaal rechtvaardig vinden ten opzichte van andere woningzoekenden. Dat is gewoon een eigen weging. U kunt een andere weging maken, maar wij vinden dat we dit op deze manier voldoende recht doen. En wij weten dat de Verandergroep daar verder in wil gaan. En er zijn nog een aantal punten, die kunnen we schriftelijke beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Dit stuk gaat sowieso door naar de raad, want er liggen moties en amendementen al op tafel. En er zijn ook nog hersenspinsels over moties en amendementen. Het enige wat de commissie nog hoeft te doen, is de spreektijd te bepalen. Wie heeft daar een goed idee over? Drie minuten, vijf minuten? Ik zie een handje met vijf. Vijf minuten akkoord voor de commissie? Super. Dan dank ik u voor deze vergadering. We hebben het gered. Het is tien uur precies. Dank jullie wel en tot in de raad dan. Fijne avond.

6. Vaststellen Startnotitie herijking hondenuitlaatbeleid - Startnotitie

Voorzitter: De heer Klerk
Raadsgriffier: De heer Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:
Dhr. Van den Berg (CDA)
Mevr. Van Engelen (GroenLinks)
Dhr. Groenewege (Partij voor de Dieren)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Dhr. Kuhlmann (VVD)

Mevr. Lammens-Oostdijk (VVD)
Dhr. Schalken-Den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Portefeuillehouders: wethouder M. Merx

Overige aanwezigen: mevr. De Zoete

De voorzitter: Goedenavond allemaal. Terwijl veel Dordtenaren nu het laatste rondje beginnen met hun hondje, gaan wij het hebben over het vaststellen van de Startnotitie herijking hondenuitlaatbeleid. Een hartelijk welkom aan de raads- en commissieleden en wethouder Merx is aanwezig. Welkom ook aan de ambtelijke ondersteuning, mevrouw De Zoete. En een welkom aan alle mensen op de publieke tribune en de kijkers thuis. Voor het verslag vraag ik alle aanwezigen zich even kort voor te stellen. En dan begin ik rechts van mij.

Mevrouw De Zoete: Tessa de Zoete, adviseur Wijkadvies.

De heer Merx: Marc Merx, wethouder.

De heer Schalken-den Hartog: David Schalken, Beter voor Dordt.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Lammens-Oostdijk: Jeanine Lammens, Dordtse VVD.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Van den Berg: Elco van den Berg, CDA Dordrecht.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos-Lambinon, Partij voor de Dieren.

De heer Groenewege: Pieter Groenewege, Partij voor de Dieren.

De heer Struijk: Leen Struijk, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Van Engelen: Yara van Engelen, GroenLinks Dordrecht.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De voorzitter: En mijn naam is Albert Klerk en ik ben uw voorzitter. De toelichting op de reden van de vergadering. Zoals ik zal zei, het college heeft een Startnotitie opgesteld voor de herijking van het hondenuitlaatbeleid. En vanavond gaat mevrouw De Zoete een korte toelichting hierop geven en is er gelegenheid aan u als raads- en commissieleden

om verhelderende vragen te stellen daarover. Ik geef dan nu graag het woord aan mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Dank u wel, voorzitter. De Startnotitie hondenuitlaatbeleid. Ik heb voor vanavond een korte presentatie voorbereid van maximaal tien minuten. In deze presentatie wil ik op een aantal dingen ingaan. Op de hoofdlijnen van wat er in de Startnotitie staat. Dat is allereerst, waarom hebben we eigenlijk een hondenuitlaatbeleid? Wat hebben we voor ogen met het hondenuitlaatbeleid? Wat zijn de inhoudelijke uitgangspunten? Zoals u ook in Startnotitie heeft kunnen lezen. Welke procesmatige kaders willen we hanteren in het herijkingsproces om tot nieuw hondenuitlaatbeleid te komen? En als laatste wil ik aan de hand van een aantal vragen met u in gesprek gaan over deze Startnotitie. Het hondenuitlaatbeleid is onderdeel van het programma Groen, Duurzaam en Ruimtelijk Dordrecht. Onderdeel van de doelstelling is om bij te dragen aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. We hebben in 2016 voor het laatst een hondenbeleid vastgesteld. En wat we eigenlijk de afgelopen jaren hebben gezien, is verschillende ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan, die aanleiding hebben gegeven om het hondenuitlaatbeleid te herzien. Allereerst corona. We heffen sinds 2023 geen hondenbelasting meer. Maar wat we eigenlijk hebben gezien de afgelopen jaren, is tot die tijd een constante toename van het aantal inschrijvingen voor de hondenbelasting en in '21 een piek. Eigenlijk was ieder jaar zo ongeveer 900 gemiddeld aantal inschrijvingen. En in '21 zie je dan ineens een uitschieter naar 1.700 inschrijvingen. We hebben geen betrouwbare data over hondenbezit in onze stad, maar we doen wel op basis van gegevens van Dibevo... En op basis van deze gegevens kunnen we wel de aanname doen dat we een stijging hebben gezien in coronatijd van het aantal honden. Tegelijkertijd zien we ook dat het aantal voorzieningen in onze stad eigenlijk vrijwel gelijk is gebleven. Een aantal andere belangrijke thema's die ook altijd spelen in het hondenuitlaatbeleid zijn dat we hebben gezien dat er heel veel wordt ontwikkeld in onze stad. Er wordt heel veel gebouwd. Een enkele keer hebben we ook een voorziening moeten verplaatsen voor een project. En tegelijkertijd zien we enerzijds dat het soms schuurt, dat er ruimte moet komen voor andere voorzieningen. En anderzijds dat er met meer bouwen ook meer vraag komt eigenlijk voor nieuwe wijken, waar kan ik dan mijn hond uitlaten? Een ander belangrijk thema is dat we in het coalitieakkoord ook doelstellingen hebben op het gebied van biodiversiteit.

En je ziet dat dat niet altijd samengaat met het hondenuitlaatbeleid. En dat betekent eigenlijk dat we in zijn algemeenheid zien dat het op een aantal grotere thema's schuurt, waar we eigenlijk in het herijkingsproces gewoon goed naar moeten kijken hoe we dat beter op elkaar kunnen laten aansluiten. Het hondenuitlaatbeleid richt zich echt met name op, welke voorzieningen bieden wij als gemeente in onze buitenruimte om honden uit te laten en hoe leggen we dit vast in onze regelgeving? En eigenlijk de basis van deze regelgeving is te vinden voor inwoners op de hondenuitlaatkaart. Daar staan zowel de regels op die in de APV staan. Binnen de bebouwde kom moet een hond altijd aangelijnd en hebben we een opruimplicht. En buiten de bebouwde kom is die regel eigenlijk andersom. Mag een hond altijd los en geldt er geen opruimplicht. Er zijn een aantal knoppen in het hondenuitlaatbeleid waar we eigenlijk aan kunnen draaien. Dat zijn de volgende instrumenten. We hebben in onze stad voorzieningen. En voorzieningen zijn loslooplekken, die zijn niet omheind, en hondenspeelvelden. Dat zijn omheinde velden. We hebben regelgeving die we vast hebben gelegd in onze Algemene Plaatselijke

Verordening. We hebben beheer en onderhoud. En niet alleen beheer en onderhoud van onze voorzieningen, maar ook in de vorm van dispensers. Op sommige plekken, vaak bij parken en hondenspeelvelden, hebben we van die dispensers waar dan hondenpoepzakjes in zitten? En daarbij hebben we ook een hondenpoepzuiger. De uitvoering daarvan is belegd bij HVC. En we zien toch dat we die in de praktijk vaak op plek inzetten waar er met name veel overlast is, ondanks de opruimplicht op meldingsbasis, zodat die toch de straat schoon kan maken. Als we kijken naar deze ontwikkelingen, hebben we eigenlijk als vertrekpunt genomen de uitgangspunten van het hondenbeleid uit 2016. Wat hebben we gezien, de afgelopen jaren? Wat ik net toelichtte, dan zien we dat we in de basis. Ik mis er eentje. Ik zal hem zo toelichten. Sorry, het zijn zes uitgangspunten in het hondenuitlaatbeleid, in het herijkingsproces willen hanteren. En dat is, allereerst hebben wij als gemeente, zoals ik net vertelde, een verantwoordelijkheid voor het bieden van voorzieningen in de buitenruimte. Maar tegelijkertijd is een hondenbezitter te allen tijde verantwoordelijk voor het gedrag van zijn hond. Dat betekent bijvoorbeeld dat de hond altijd, ook op een loslooplek, onder appel van het baasje moet staan. De uitgangspunten in zijn algemeenheid wat we hebben geprobeerd te doen, is kijken naar, hoe kunnen we de positieve kanten van hondenbezit een plek geven in het hondenuitlaatbeleid? Want er zijn heel veel positieve kanten. Je ziet veel meer sociale controle, omdat mensen veel buiten komen. Mensen bewegen meer. Mensen ontmoeten elkaar ook op hondenspeelplekken. We moeten hierin aandacht hebben voor zowel hondenbezit en daar de positieve kanten van belichten in het hondenuitlaat, zonder eigenlijk te ontkennen dat we ook te maken hebben met groepen die overlast kunnen ervaren door loslopende honden of door angst voor honden of door hondenpoep. Dat hebben we eigenlijk geprobeerd te vangen in het tweede uitgangspunt. De openbare ruimte is van ons allemaal, zowel van hondenbezitters als niet hondenbezitters. Uiteindelijk moeten we de openbare ruimte met elkaar delen. Waar wij als gemeente een belangrijke rol in spelen, is dat bij we uitlaatplekken ook moeten kijken naar de kwaliteit daarvan. We streven van uitlaatplekken die bijdragen aan het welzijn van honden. Dat betekent dat ze van dermate grootte moeten zijn dat honden ook natuurlijk gedrag kunnen vertonen. Wat er vaak nu gebeurt, is dat we een aantal hondenspeelvelden hebben in de stad en je ziet dat de grootte van die hondenspeelvelden heel erg verschilt van elkaar.

Soms hebben we een aantal kleine plekken en soms hebben we ook hele grote plekken. En een balans tussen de kwaliteit van die plekken, in de zin van de grootte en de inrichting daarvan, maar ook de kwantiteit van het aantal voorzieningen in onze stad moet in balans zijn. We streven naar een aantrekkelijke leefomgeving voor onze inwoners, waarin het duidelijk moet zijn waar honden wel mogen komen en waar niet. Dat doen we eigenlijk met name door aanduiding in de buitenruimte in de vorm van hondenpaaltjes. We hebben paaltjes die aanduiden wat een loslooplek is. Paaltjes bijvoorbeeld bij kinderspeelplekken die verbodsplekken zijn. Maar ook paaltjes voor hondenspeelvelden. En daarbij hebben we een digitale hondenuitlaatkaart. Die moet laten zien waar mensen in hun wijk terecht kunnen om hun hond uit te laten. Het uitgangspunt dat mist op deze sheet, is dat wij ook als gemeente verantwoordelijk zijn voor veilige uitlaatvoorzieningen. En wat we daarmee eigenlijk bedoelen, is dat je vaak kijkt bij de inrichting van een plek dat het niet te dicht bij fietspad ligt. Wat de verkeersbewegingen in de buurt zijn. Dat een hond niet makkelijk kan ontsnappen naar bijvoorbeeld een kinderspeelplek in de buurt. Op die manier moeten we ook kijken naar

aanlooproutes naar een voorziening, maar ook de inrichting van een voorziening zelf. En als laatste is het belangrijk dat we oog hebben voor de overlast die honden kunnen veroorzaken. En naar een goede balans moeten zoeken tussen de belangen van hondenbezitters, niet hondenbezitters, maar ook van natuur en andere dieren. Wat je merkt in het hondenuitlaatbeleid, is dat je vaak vervalt snel in een discussie je hebt een hond en je bent pro honden of je bent tegen honden. En wat ik net al zei, uiteindelijk moet je de buitenruimte ook met elkaar delen en is het balans denk ik wel een beetje de kern van waar je naar probeert te zoeken in het beleid. Als we dan kijken naar, hoe willen we het herijkingsproces aanpakken? We hebben eigenlijk een aantal processtappen in het herijkingsproces zelf. Los van deze processtappen hebben we sowieso structureel contact met een aantal partners in het hondenuitlaatbeleid. En met name het Dordts Hondenplatform is een structurele gesprekspartner. We hebben ook soms contacten met hondenuitlaatservices of hondenoppasservices als. Dat is allemaal input geweest ook voor de herijking van het hondenuitlaatbeleid. Als je kijkt naar de basisstappen om tot een nieuw hondenuitlaatbeleid te komen, dan willen we een data-analyse uitvoeren. We hebben in Dordrecht een meldingsplatform Fixi. Daar worden heel veel meldingen gedaan over allerlei zaken, waaronder hondenpoep, loslopende honden, maar ook soms verzoeken en wensen voor hondenuitlaatvoorzieningen. Een wijkgerichte enquête is onderdeel van het herijkingsproces. En waarom wijkgericht? Je ziet, wat ik net vertelde, best wel veel verschil per wijk in de grootte van de voorzieningen en de beschikbare voorzieningen. Het is een bewuste keuze om dat wijkgericht te doen om te kijken, wat kunnen we ophalen in die wijk om daar ook maatwerk voor te kunnen treffen? Inhoudelijke gesprekstafel met interne en externe partners. En partners zijn dan bijvoorbeeld, Louterbloemen, AniCura, het Dordts Hondenplatform. Maar ook interne partijen, zoals een stadsecoloog, gebiedsbeheerders, opzichters, wijkmanagers. Deze drie stappen moeten allemaal leiden tot de nieuwe Nota Hondenuitlaatbeleid, die aan u wordt voorgelegd. En los van het beleid hebben we ook nog de hondenuitlaatkaart. Die hondenuitlaatkaart start ook, de actualisatie daarvan, parallel aan het herijkingsproces van het beleid zelf. Maar in het beleid kunnen ook dingen naar voren komen die relevant kunnen zijn voor aanpassing op de hondenuitlaatkaart. Die hondenuitlaatkaart komt ook naar uw raad, via een raadsinformatiebrief.

Standaardprocedure voor die hondenuitlaatkaarten zijn dat die ook ter inzage worden gelegd, zodat inwoners kunnen reageren. Dat was in een notendop, heel kort, de Startnotitie. Wat ik wil doen, is aan de hand van een aantal vragen verder in gesprek gaan over de notitie.

De voorzitter: Dank u wel. Dat is een mooi aantal geformuleerde vragen. Ik denk dat het vooraf even goed is om te vragen, zijn er nog verhelderende vragen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Dank u wel. Een jaar geleden of zo waren er gesprekstafels ter voorbereiding op het nieuwe Dierenwelzijnsbeleid. En daar schoof ook de GGD aan. En die was eigenlijk voorstander van een opruimplicht overal, omdat hondenpoep gewoon een gezondheidsrisico oplevert. En ik vraag me af waarom in deze nota niet wordt gekozen om de opruimplicht ook uit te breiden naar losloopgebieden.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: In de huidige Startnotitie doen we een voorstel om de opruimplicht uit te breiden, maar dan in het buitengebied. Dat is één van de onderwerpen ter verkenning. Wat je ziet met een opruimplicht in het losloopgebied in de praktijk. Mensen lopen in een losloopgebied. Die honden lopen veel verder weg. Die kunnen letterlijk dan niet zien wat ze moeten opruimen. En daar komt heel veel weerstand ook van de inwoners op. Tegelijkertijd weten we ook, het is een gezondheidsrisico om het te laten liggen. Het gaat ook niet goed samen met ecologische doelstellingen, omdat de poep die blijft liggen, als op een gegeven moment dat blijft liggen en de stikstofhoudende planten groeien juist op die grond, dan krijg je allerlei planten die je eigenlijk juist niet wil. Tegelijkertijd wijzen we ook specifieke losloopgebieden aan voor inwoners om hun hond daar uit te laten. Dan is de vraag, moet je specifiek voor die gebieden dan vragen van mensen om dat daar op te ruimen? Is dat reëel?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Dank u, voorzitter. Ik wil een verduidelijkende vraag stellen over waar het schuurt. Als ik mevrouw goed heb gehoord rondom het hondenuitlaatbeleid en biodiversiteit. En daar kan ik me wel iets bij voorstellen. Als het gras hoog is, dan is het natuurlijk moeilijk voor de hond om doorheen te lopen. Alleen nu zat ik me af te vragen, en wellicht kunt u daar een beetje wat verdere duiding aan geven, we hebben natuurlijk een eiland met, ik heb het even opgezocht, zo'n 10.000 hectare grote oppervlakte. En ik denk het aantal hondenuitlaatplaatsen is natuurlijk beperkt. Dat zal bij elkaar genomen misschien 1 hectare zijn, 2. Met andere woorden, maar een heel klein deel van ons eiland. Wat is er dan op tegen om daar gewoon lekker goed te maaien, zodat de honden daar fijn kunnen lopen op die plekken? Kunt u dat een beetje duiden.

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Klopt. Er zijn een beperkt aantal aangewezen losloopgebieden voor honden. Wat we in de praktijk overigens zien, wij hebben ook een ecologische potentiekaart, noemen we dat. Specialist, zoals de stadsecologen, hebben bepaald welke gebieden, ik weet niet precies met welke criteria, er hoge ecologische potentie hebben. En je ziet dat dat in veel gevallen aangewezen losloopgebieden zijn. Waarom dat dan is, de criteria die ze daarvoor hanteren, daar kan ik nu geen antwoord op geven. Maar wat we in de praktijk zien, is dat het daarop schuurt. Want ecologisch potentieel betekent eigenlijk dat je extensief beheert. Dat je misschien max twee keer per jaar maait. En intensief beheer betekent dat je minimaal zes keer per jaar maait. We hebben al een aantal locaties in onze stad waar het samengaat. Je kunt ook denken aan het maaien van struinpaden bijvoorbeeld, door sommige gebieden. Struinpaden. Je hoeft dan niet heel het gebied intensief te maaien, maar dan maai je paden door het gebied heen, zodat mensen gewoon door het gebied heen kunnen lopen. En dat kan je ook nog wel doen voor de beleving. Dat zijn oplossingsrichtingen die we structureel moeten gaan onderzoeken in het hondenuitlaatbeleid, in het herijkingsproces. Maar het is een feit dat dat nu schuurt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Ik hoorde ook daarnet tijdens de presentatie wel van, er is een beetje een spanningsveld tussen de hondenbezitter en niet hondenbezitter. De natuur, alles is van iedereen. Ik ben het er helemaal mee eens. Ik hoorde mijn buurman vragen over opruimplicht overal. Mijn vraag is eigenlijk, als we nu eens gaan beginnen met de opruimplicht waar die wel is, daar iets aan te gaan doen. Mijn indruk, en ik denk dat iedereen dat zal moeten beamen, is dat nog geen tien procent wordt opgeruimd. De voetpaden, de trottoirs, ze liggen gewoon vol. Heeft de gemeente dat zelf een beetje in beeld? Dat is eigenlijk mijn vraag. En is de gemeente van zins ook in de buitenwijken daar misschien wat aan te doen? En het tweede heeft dan ook te maken met die ecologische waarde. Hondenpoep is echt heel schadelijk voor groen. Het valt mij op dat in de parken het aantal brandnetels gigantisch toeneemt. Volgens mij is er echt een verband. Ik heb ooit een onderzoek gelezen van de Universiteit van Leuven dat ongeveer veertig procent van de stikstof deposito in natuurgebieden, ik denk in parken nog hoger is, afkomstig is van honden. Nemen we dit serieus? Waan we daar proberen iets aan te doen? Daar ben ik eigenlijk best wel benieuwd naar. Geen razzia's alsjeblieft. Maar wel dat er toch een klein beetje iets gaat veranderen. Dank u.

De voorzitter: Kunt u hier iets over zeggen, mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Jazeker. Ik hoor eigenlijk twee vragen. Eén in relatie tot de uitbreiding van de opruimplicht, hoe gaan we om met de huidige gebieden waar een opruimplicht geldt? Klopt, de ervaring leert inderdaad dat ook daar waar nu een opruimplicht geldt, dat er nog steeds sprake is van overlast in die gebieden. Daar hebben we ook een hondenpoepzuiger voor, die vaak op plekken waar veel meldingen over komen dat dan opzuigt.

Je ziet eigenlijk, dat het zijn ook de instrumenten die genoemd zijn in de Startnotitie, dat op het gebied van communicatie en handhaving we daar ook in kunnen ontwikkelen, om daar met die instrumenten meer aandacht op te vestigen. En ook denkend aan bijvoorbeeld, hoe kunnen we dan mensen faciliteren in het opruimen? Dat zijn ook manieren om dat te stimuleren. Eén onderwerp in de Startnotitie die kan helpen, maar dan zit je veel meer in de handhavende sfeer, is het verplichten van het bij je hebben van een ruimmiddel. Dat is nu niet opgenomen in de APV. Dat biedt mogelijkheden. Er zijn nog mogelijkheden om daar meer in te doen, is volgens mij het antwoord. En in parken, het klopt wat u zegt, hondenpoep is schadelijk voor groen. We zien ook daar waar het blijft liggen dat er planten groeien die je liever niet wilt. En ook daar schuurt het, omdat daar waar de begroeiing hoog is, zie je dat er meer weerstand is voor mensen om het op te ruimen. En juist daar wil je eigenlijk dat ook het daar opgeruimd wordt.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Voorzitter, dank u wel. Daarop aanhakend bedacht me opeens, want het is duidelijk, er is weerstand, is weerstand van de hondenbezitters het enige risico van een volledig opruimplicht? Want ze zullen toch hun hond moeten uitlaten, weerstand of geen weerstand. Of zijn er ook nog andere consequenties?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Ik denk, in principe in onze stad, binnen de bebouwde kom, alles eigenlijk wat blanco is op de kaart is opruimplichtig. Zoals eigenlijk al een vrij groot gebied. Alleen de loslooplekken zijn daar uitgezonderd van. Je zou kunnen zeggen, we voeren, ook in het kader van uniforme regelgeving, overal een opruimplicht in. De vraag is alleen, gaat het dan ook effectief zijn? Waar we het net over hadden, we zien ook nu al bij plekken waar het nu al geldt, de opruimplicht, dat er nog steeds sprake is van overlast. Dat mensen het niet opruimen. De vraag is of je met de uitbreiding van zo'n opruimplicht gaat bereiken wat je eigenlijk wil bereiken.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Van den Berg, u heeft nog een vraag?

De heer Van den Berg: Dank, voorzitter. Vraag aan mevrouw De Zoete. In 2016 werd er gesproken over hondenbeleid. En nu wordt er gesproken over hondenuitlaatbeleid. Vanwaar dat verschil?

De voorzitter: Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: We hebben bewust dat onderscheid gemaakt tussen hondenuitlaatbeleid en hondenbeleid, omdat hondenuitlaatbeleid echt gaat over welke voorzieningen we bieden in onze buitenruimte voor het uitlaten van honden. En het gaat niet over het houden en verzorgen van honden, want dat is belegd bij het Dierenwelzijnsbeleid. En dat is eigenlijk de reden achter deze terminologie.

De voorzitter: Dank u wel. Ik had de heer Beemer gevraagd om de vragen nog wel even op het scherm te laten staan, zodat we daar ook nog even aandacht aan besteden. Als er verhelderende vragen zijn, mag dat nog steeds. Maar toch wil ik ook oproepen om met name de eerste twee vragen dan ook... Of we ons kunnen vinden of dat we er iets over willen zeggen wellicht, over de kaders. Dat zijn denk ik de zes punten die we op de slide voorbij zagen komen. En het participatieproces. Als u wellicht daar nog gericht iets over kunt zeggen, dat zou fijn zijn. Dat zijn de zaken die u mist of aandachtspunten. Dat merken we nu ook, maar dat mag ook natuurlijk. Mijnheer Kuhlmann, u bijt het spits af.

De heer Kuhlmann: Dan neem ik ze even een beetje allemaal mee. Wat wij belangrijk vinden als je kijkt naar het hondenbeleid, om het dan toch iets ruimer toch te noemen, en dan sluit ik ook aan bij de ChristenUnie/SGP op dat specifieke onderdeel, meer controle, boetes voor de dumping van hondenpoep op de plekken waar dat niet mag. En zeker als ik denk aan speeltuintjes of de stoep, dan is het heel vervelend. En daar moeten gewoon boetes voor uitgedeeld worden. Die pakkans moet omhoog. We vinden het heel belangrijk dat de hondenbelasting gewoon opnieuw blijft. Dat is een belangrijke, waar we veel waarde aan hechten. Waar het gaat om bijtincidenten, dat is natuurlijk ook iets wat om aandacht vraagt. We vinden het heel belangrijk. En misschien is de herijking van dit beleid daar ook wel een goed punt voor om te inventariseren de ernst en de omvang van de bijtincidenten, zodat we daar goed beleid op kunnen maken. Dan gaat het om de uitlaatvoorzieningen. Er is natuurlijk al iets gezegd over plekken die er zijn. Het komt ook terug in de Startnotitie. Maar wat ons betreft echt een aandachtspunt is, is een voorziening in het centrum. En evengoed ook natuurlijk de Staart en Crabbehof. Een ander punt is de toegankelijkheid van de nieuwe Dordtse Biesbosch voor hondenwandelaars. Daar is in het verleden ook al eerder over gesproken. En het is denk ik goed om ernaar te kijken, welke kansen er zijn om daar echt wat verbeteringen aan te

brengen. En het is natuurlijk ook wel van belang, het is natuurlijk niet alleen repressie en dingen en zo, maar een hond moet getraind worden. En er zijn allerlei manieren voor. Je kunt natuurlijk op YouTube naar de filmpjes, het zijn denk ik oude filmpjes inmiddels, van Martin Gaus kijken. Maar er gaat niets boven gewoon echt een training. Net zo goed als je kinderen die gaan naar school toe, is het ook goed dat er hondentrainingen zijn. Het is denk ik ook goed om te kijken, het is niet per se een rol van de gemeente om die trainingen aan te bieden, maar het aanbod moet er natuurlijk wel zijn in Dordrecht of in de regio. Dat is ook iets om naar te kijken. En dan het participatieproces. Het is denk ik goed om zoveel mogelijk stemmen te horen. Dat lijkt in orde. En de kaders, met de aanvullingen die ik noemde, daar kunnen we ons in vinden.

De voorzitter: Dank u wel. Zijn er andere commissieleden die ik hierover kan verleiden iets te zeggen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Niet inhoudelijk, want ik vind het een beetje ingewikkeld, omdat we dan eigenlijk een soort oordeelsvormende commissie in gaan hier.

De voorzitter: Klopt. Maar het is ook een klein beetje... Ik probeer iets consulterends in te leggen. Laten we het dan zo zeggen. Dat we iets meegeven. Ik snap uw punt.

De heer Groenewege: Maar om het kort te houden, de Partij voor de Dieren kan zich ook vinden in de uitgangspunten.

De voorzitter: Mevrouw Van Engelen.

Mevrouw Van Engelen: Dank u, voorzitter. Ik bedoel, het is niet politiek, maar het enige wat ik zelf wilde benoemen is inderdaad, omdat het net ook eventjes over de opruimplicht ging, en dat er weerstand natuurlijk is om dat overal te doen. Kan ik het eens zijn met de VVD, want het is waar veiligheid en groen opeens samenkomen. Prachtig. Die wilde ik ook eventjes benoemen van, er kan in de uitgangspunten misschien nog iets meer aandacht voor die handhaving daarop.

De voorzitter: Dank u wel. En ik zie de heer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: Ik denk dat we het eens zijn inderdaad op het punt van handhaven. Wat mevrouw Van Engelen daarbij ook zei over opruimplicht overal. En als ze de suggestie zou wekken dat de VVD nu op dit moment voorstander is om op heel het eiland, inclusief losloopgebieden, een opruimplicht in te voeren, zover zijn wij niet. Zeker niet op dit moment. Omdat we, wat daarnet aan de orde kwam, natuurlijk ook vanuit de ambtelijke beantwoording van, als een hond los loopt en heel wat meters bij je veraf is, dan zie je dat niet zo goed. Dat is een redenatie die we goed kunnen volgen.

De voorzitter: Goede toevoeging. De heer Struijk.

De heer Struijk: Dank u wel, voorzitter. Als het dan toch een stukje consultering is, dan kan ik het toch niet laten om heel even, maar het moet geen discussie worden hoor, tegen de opmerking van de heer Kuhlmann te gaan om ook de Nieuwe Dordtse Biesbosch bijvoorbeeld tot wandelgebied voor met de hond... We noemen het nieuwe natuur. Daar moet je absoluut geen honden gaan laten lopen, want heel veel baasjes

kunnen hun hond niet aan. Dat kan iedereen zien die op straat loopt. Dat is voor de vogels. Dat is voor de andere dieren. Daar moet je geen honden toelaten. Er zijn heel veel hondenuitlaatplekken in Nederland. Er is een gigantisch mooi veld in de Haniapolder. Hectares groot. Dat moet het wel, wat ons betreft, blijven, daarbij.

De voorzitter: Het wordt genoteerd naast mij, denk ik. Zijn er nog anderen? De heer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank. We kunnen ons denk ik goed vinden in de kaders, met inderdaad de notitie van de wat ruimere opruimplicht. Ik had nog één vraag inderdaad van, is deze Startnotitie ook een opmaat om te vragen om nieuw budget of wordt er gekeken om dit allemaal in het huidige budget te doen?

De voorzitter: Wie kan die vraag het beste beantwoorden? Mevrouw De Zoete.

Mevrouw De Zoete: Het staat in de Startnotitie ook. In principe alles wat er aan wijzigingen, moet binnen bestaand budget.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Misschien kort alleen even aangeven dat we ons kunnen vinden in de uitgangspunten.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kolkiliç.

De heer Kolkiliç: Dat geldt ook voor ons, voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Striebeck.

Mevrouw Striebeck: Ook voor de VSP.

De voorzitter: Verder geen vragen, toegiften? Dan komen we tot een afronding, denk ik, van deze sessie. Dan is nog even de vraag wat we met deze Startnotitie gaan doen nu. We kunnen het nog een keer beeldvormend agenderen, maar dat ligt niet heel erg voor de hand als ik dit zo beleef. Mevrouw Van Engelen stelt twee uur voor, een beeldvormende sessie. Een ander idee is dat het raadsvoorstel als hamerstuk naar de raad gaat. Het kan als stemstuk naar de raad. En we kunnen het ook oordeelsvormend bespreken. Wie kan daar iets zinnigs over zeggen? De heer Groenewege.

De heer Groenewege: Wat ons betreft kan het als hamerstuk naar de raad.

De voorzitter: Als hamerstuk naar de raad. Wie sluit zich daarbij aan? Ik tel een meerderheid. Dan besluiten we hierbij dat het stuk als hamerstuk naar de raad gaat. En dan kunnen wij deze vergadering nu beëindigen. Dan vraag ik u al uw bezittingen mee te nemen, maar ook de flesjes en ander aangelegenheden. En dan wens ik u een fijne avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 9 juli 2024.

De griffier,

De voorzitter,

A.E.T. Wepster

A.W. Kolff